PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Sąvaitraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 181 KETVIRTADIENIS, LIEPOS (JULY) 22, 1937, TORONTO, ONTARIO METAI VI

JAPONIJOS SUSIKIRTIMAI SU CHINIJA VIRSTA KARU

Visi Japonijos Veiksmai Rodo Jos Norus Grobti Naujus Chinijos Plotus

Abi Pusės Mobilizuoja Savo Jėgas ir Traukia Linkui Rubežių; Chinija Žada Nenusileisti

JAPONIJA ĮSAKĖ 3,000,000 REZERVISTŲ BŪTI PASIRENGUSIAIS KARUI

TIESTIN, Chinija, Liepos 19.—Prasidėjusieji japonų susikirtimai su 29-ta chinų armija netoli nuo Peipingo vis daugiau aštrėja ir veda prie atviro karo. Šiandien Japonijos karo lyderiai įteikė 29-tai chinų armijai ultimatumą, kad iki liepos 20 dienai atsitrauktų iš rajono, esančio į vakarus nuo Peipingo.

Taipgi japonai įsakė chinų navigacijos kuopoms apleisti Tangku uostą, esantį Pei-Ho upės žiotyse, ir vedantį į Tientsiną. Šis uostas reikalingas išlaipdinimui japonų kariuomenės ir iškrovimui karo medžiagų, kas pribus ketvirtadienyje. Prieš pora sąvaičių Šiaurinėj Chinijoj Japonija turėjo tik 6,000 kareivių, o dabar randasi 25,000 ir laukiama atvykstant didelių kontigentų, su kuriais, manoma, bus pradėtas atviras karas.

Chinija Atmetė Japonijos Ultimatumą

SHANGAI, Chinija, Liepos 19.—Chinijos valdžia šiandienkė, kad atmetė Japonijos įteiktą ultimatumą, reikalaujantį greitai ištraukti Nankingo kariuomenę iš Hopei provincijos ir sulaikyti visą karinį judėjimą Šiaurinėj Chinijoj.

"Chinijos suverenės teisės nebus paaukotos laike karo," pareiškė Chiang Kai-Chek, Nankingo valdžios vadas.

Pradėjo Karinius Veikimus

TIETSIN, Liepos 20. — Japonijos žinių agentūra praneša, kad 20 chinų studentų, apsiginklavę kulkosvaidžiais, pasipriešino japonams. Jie buvo nugalėti ir nuplakti skaitlingos japonų armijos.

Esą jų akcija buvo signalu japonams pradėti užpuolimą ant strateginio geležinkelio, esančio į šiaurvakarius nuo Peipingo. Taipgi japonų artilerijos ugnimi buvo sugriautos ir sudegintos Wangpingsiene kareivinės ir arsenalas Peipingo priemiestyje.

Tos pačios žinios sako, kad dviems valandoms ir pusei praėjus nuo ultimatumo nurodyto laiko japonai atidarė artilerijos ugnį ant chinų pozicijų, o lėkdami japonų orlaiviai virš Peipingo mėtė atsišaukimus, raginančius žmones apleisti miestą.

Tuo pačiu laiku Japonija pradėjo mobilizuotis ant nacionalinės papėdės.

Praeitos sąvaitės žiniomis, Japonijos valdžia buvo įsakius būti pasiruošusiems trims milijonams rezervistų ir 100,000 kareivių buvo pasiruošus išgabenti į Šiaurės Chiniją.

Chinija irgi turi sukoncentravus apie 200,000 kariuomenės.

TIENTSIN, Liepos 21.—Šiandien virš Peipingo skraido Japonijos orlaiviai ir perspėja, kad chinai priimtų japonų reikalavimus. Tuo pačiu laiku į Tangku uostą pribuvo 35,000 prisiųstų iš Japonijos kareivių.

Tuo kart karo veiksmus japonai sulaikė, bet jei chinai neišpildys jų reikalavimų greitu laiku atnaujinsią. Tačiau šį rytą įvyko susišaudymų Wangpingsein apylinkėj, kur chinų sargyba buvus sumušta.

Japonijos valdžia Šiaurinėj Chinijoj karo jėgų sustiprinimui paskyrė dar kitus 3 milijonus dolerių.

ANGLIJA BIJOSI NETEKTI RŪDOS ŠALTINIŲ

LONDON, Liepos 18.—Po patekimo Bilbao miesto ir jo apylinkės į fašistų rankas, iš ten priklausančių Anglijos kapitalistams naugių mainų, į Angliją geležies rūdų parvežimas visai sunyko. Bijomasi, kad Anglija nepaliktų be rūdos, mat Franko jas ketina parduoti Hitleriui. To pasekmėje Anglijos plieno industrija ieško naujų rūdos šaltinių. Rūdos importai padidėjo iš Algerijos, Tunis ir Norvegijos.

Žada Nubausti Už Gyvenimą Netikusioj Lūšnoj

TORONTO, Liepos 19.—Pareitą sąvaitę teisėjas svarstė Thomaso bylą, kurioj jis buvo kaltinamas tame, kad jis su keturiais vaikais ir pačia gyveno lūšnoj, kuri inspektorių buvo pripažinta netinkama gyvenimui.

Teisėjas teisiamajam pareiškė, kad jis bus nubausta dvidešimčia dolerių, jei sąvaitės laikė, kad jis bus nubaustas dvide-

Tą bausmę paskyrė nežiūrėdamas į tai, kad minėtas bedarbis iš miesto gauna tik $7.00 į mėnesį del rendos. Thomas paaiškino, kad jis su mielu noru paliktų tą lūšną, jei jam duotų daugiau.

Matote, rendos neduoda, o delto baudžia už gyvenimą netinkamuos namuos.

Social Credit Prašo Komunistų Patarimo

EDMONTON, Liepos 19.—Social Credit taryba, paskirta studijavimui, kaip įvykdyti gyveniman Social Credit programą, užkvietė Komunistų Partijos atstovus į savo posėdį, kuriame ji išklausys komunistų nuomonės apie jos planus.

Komunistų Partijos provincinis komitetas sutiko pasiųsti savo atstovus. Atstovai paskirti J. Lakeman, Leslie Morris (buvęs Daily Clarion redaktorius) ir L. Anderson, provincialio komiteto sekretorius.

Tas rodo, kad Albertos provincijoj kooperacija tarp progresyvių jėgų nuolatos didėja.

Mirė Bevielio Susisiekimo Išradėjas Marconi

ROMA, Liepos 20.—Šiandien rytą nuo širdies ligos mirė 63 metų amžiaus Guglielmo Marconi, kuris pagarsėjo pasaulyje radio išradimu ir išvystymu.

Pirmą bevielinį signalą jam pavyko persiųsti 1901 metais, kuris susidėjo iš raidės "S." Po to, radio susisiekimą patobulino, už ką gavo Nobelio dovaną ir vėliau aukso medalį nuo išsigelbėjusių iš Titaniko katastrofos.

Paskutiniu laiku studijavo trumpų bangų veikimą, su kuriomis tikėjosi sulaikyti orlaivius ir automobilius.

Jam mirus greitai atvyko Mussolinis ir net 15 minutų poteriavo. Popiežius irgi išreiškęs susijaudinimą, nežiūrint, kad jo pirmtakūnai prakeikė Marconio išradimą.

Madrido gynėjai rašo laiškus apkasuose. Tur būt nori pranešti savo namiškiams ir draugams apie tai, kaip jie kovėsi su demokratijos naikintojais—fašistais.

SUSTREIKAVO 1,700 TEKSTILĖS DARBININKŲ

CORNWALL, ONT., Liepos 20.—Šiandien čionai išėjo į streiką 1,700 bovelnos darbininkų ir Canadian Cottons kompanija buvo priversta uždaryti tris fabrikus. Darbininkai yra 80 nuošimčių organizuoti po vadovybe C.I.O.

Šis streikas tapo pirmuoju signalu. Kvebeko provincijoj ruošiasi streikuoti 15,000 tekstilės darbininkų.

Kingo Kalba Nepantenkiti ir Darbininkai ir Liberalai

TORONTO, Liepos 21. — Su dideliu įsitempimu visos progresyvės Kanados žmonių jėgos, o ypatingai progresyviai liberalai, laukė Kingo kalbos, kurią jis pasakė per radio pereitą pirmadienį, bet ją išgirdę visi labai nusiminė.

Iš jo kalbos gavosi išvada, kad jis nukrypo linkui Anglijos imperializmo. "Kovos valandoj jis buvo išbandytas ir pasirodė, kad jis yra silpnas," visur pasigirdo komentarai.

Liberalai tikėjosi, kad King stos priešakin tų liberalų, kurie nori išgelbėti liberalizmą nuo hepburnizmo, bet King apie tai nei pusės žodžio nepratarė.

Darbininkai dabar reiškia tą nuomonę, kad taikos ir demokratijos apgynimas gulą ant pačių darbo žmonių pečių—liberalizmas per silpnas tokios kovos vedimui.

Tim Buck pareiškė, kad King kalba buvo prielanki Hitleriui.

ONTARIJOJ PARLAMENTO RINKIMAI BUS SPALIŲ MĖN.

TORONTO, Liepos 21. — Iš parlamento rūmų pranešama, kad daugelis darbininkų dirba ruošdami rinkimams medžiagą. Apskaitliuojama, kad provincijos valdžios rinkimai, galimai, įvyks spalių mėnesyje.

ORGANIZUOJA TEKSTILĖS DARBININKUS

NEW YORK, Liepos 20.—Tekstilės darbininkų organizavimo komiteto pirmininkas Sidney Hillman praneša, kad Century Ribbon dirbtuvėms New Yorke pasirašius su 140,000 darbininkų sutartį, ta sutartis padengia ir kitus 200,000 darbininkų, tarp kurių sudaryta 140 naujų lokalų.

SUSTREIKAVO 150 SIUVĖJŲ MONTREALE

MONTREAL, Liepos 20.—Šiandien čionai sustreikavo Peerless Clothing dirbtuvės 150 siuvėjų. Apie 90 nuošimčių darbininkų priklauso amalgameitų unijoj. Šis streikas skaitoma labai svarbiu pasistūmėjimu organizavime iki šiol neorganizuotų dirbtuvių.

Saskatchewano CCF Konvencija Už Vienybę

SASKATOON, Liepos 17.—Saskatchewano provincijos CCF konvencija veik vienbalsiai pasisakė už kooperavimą su visomis progresyvėmis grupėmis kovoje už darbo žmonių ir valstiečių reikalus.

Konvencijoj paaiškėjo, kad reakcionieriai (konservativai) buvo atsikreipę prie CCF vadų siūlydami koaliciją su jais. Delegatai griežtai atsisakė turėti ką bendro su konservativais, o vieton to nubalsavo kooperuoti su progresyvėmis grupėmis.

John Buckley Išduos Raportą Queens Parke

TORONTO, Liepos 21.—Kaip jau visiems buvo pranešta, Toronto Distrikto Trades and Labor Council sekretorius John Buckley lankėsi Sovietų Sąjungoj. Iš ten sugrįžus buvo rengiamas masinis mitingas Queens parke, kuriame John Buckley būtų išdavęs raportą iš savo maršruto po Sovietų Sąjungą, bet lietus sutrukdė. Todel dabar toks mitingas šaukiamas antru kartu, kuriame John Buckley išduos raportą.

Mitingas įvyks penktadienio vakare, 8 valandą, Queens parke. Visi unijistai ir kiti darbininkai ir susijdomavę Sovietų Sąjunga raginami nueiti pasiklausyti bešališko tėmytojo pranešimo apie Sovietų Sąjungą. John Bucklei nepriklauso jokiai partijai—jis unijistas.

Tallon Užgiria Toronto Unijų Politinį Darbą

MONTREAL, Liepos 18.—Robert J. Tallon, Trades and Labor Congresso finansų sekretorius, užgyrė Toronto unijų pastangas suorganizuoti politinę organizacijų ir unijų asociaciją, kuri dalyvautų miesto valdybos rinkimuose ir kituos politiniuos veiksmuos.

Jis pažymėjo, kad Kanados unijų centras pilnai pritaria neprigulmingam politiniam darbininkų veikimui.

Jis linki, kad Toronto unijos aplankytų didelius pasisekimus tame darbe.

Lankėsi Svečias

Liaudies Balso administracijon apsilankė drg. K. Pempė, iš Tillsonburgo, Ont., kur jis augina tabaką. Draugas, užėjęs į Liaudies Balso raštinę, ant stalo paklojo 30 dolerių dar su centais, Ispanijos kovotojams, nuo Tillsonburgo apylinkės lietuvių, tabako augintojų, ir iš atsibuvusio Ispanijos reikalams rengiamo pikniko.

Piknikas pavykęs gerai, apie tai parašysią plačiau.

DIDŽIAUSIA KATASTROFA INDIJOJ

LONDON, Liepos 17.—Indijoj, netoli Patna, tapo nubėgintas ekspresinis Kalkutos traukinys. Nelaimėje 280 žmonių žuvo ir 250 sužeista.

Vyriausybė mano, kad prieš traukinį panaudotas sabotažas.

Anglijos Finansieriai Slaptai Rems Fašistus

JŲ AGENTAI LANKĖSI NET BURGOJ

LONDON, Liepos 19.—Čionai atidengta, kad keletą dienų atgal didieji Anglijos finansieriai pasirašė slaptą sutartį teikti generolui Frankui didelius kiekius medžiagų ir pagelbėti jam sekmingai pravesti prieš legalę valdžią pradėtą sukilimą. Gautas supratimas, kad ir Anglijos valdžia nesipriešins tokioms kapitalistų transakcijoms.

Tos sutarties įkvėpimu yra seras Henri Deterding, artimas draugas Hitlerio.

Sutartį padarė Anglijos-Olandijos finansierių ratelis su Anglijos eksporto firmomis eksportuoti generolui Frankui didelius kiekius industrinių produktų, kurie nėra uždrausti, bet būtinai reikalingi fašistiniams sukilėliams.

Sutartis veiks šiuo keliu: Ispanijos fašistiniai suokalbininkai parduos Vokietijos naziams geležies rūdas, varį ir kitas žaliąsias medžiagas už ilgalaikį išmokėjimą. Šias Hitlerio notas priims Anglijos-Olandijos finansierių sindikatas, jas diskontuos, įdėdamas dideles pinigų sumas į Anglijos bankus, kad bankai galėtų suteikti Frankui eksportuojamoms prekėms kreditus. Sako, kad ant pradžios šis kapitalistų sindikatas į Anglijos bankus įneš 10 milijonų dolerių, o kuomet biznis išsivystys, įneš iki 50 milijonų dolerių. Suprantama, kad tokia pinigų suma dabartiniu laiku Frankui bus didele pagelba.

Jugoslavijoj Susirėmė Katalikai Su Ortodoksais

BELGRADAS, Jugoslavija, Liepos 20.—Visoj Jugoslavijoj šiandien yra apstatytos stipriomis sargybomis Romos katalikų bažnyčios, kad jas nesunaikintų graikiški ortodoksai. Mat vakar parlamentas pradėjo svarstyti sutartį su Vatikanu. Ortodoksai prieš sutartį suruošė demonstraciją, kurioj iki sąmonės netekimo policija sumušė ortodoksų vyskupą. Dabar ortodoksų bažnyčią paskelbė, kad ekskomunikuos tuos atstovus, kurie balsuos parlamente už sudarymą kontrakto su Vatikanu ir dės visas pastangas sumušti jos veikimą; o jei bus sutartis atmesta, tai Romos katalikai, kroatai ir slovėnai priešinsis visoms valdžios programoms.

Kaip Atrodo, Frankas Net Ir Su Talkininkais Madrido Jau Nepraeis

Lojalistai Atlaiko Franko, Hitlerio ir Mussolinio Fašistų Kontraatakas

POLICIJAI PAVYKO APSAUGOTI FAŠISTŲ VADO KAILĮ

SOUTHAMPTON, Anglija, Liepos 19.—Praeitą naktį čia kalbėjo Anglijos fašistų vadas Oswald Mosley, bet susirinko 20,000 anti-fašistų ir demonstravo prieš fašistą. Prasidėjo susikirtimai. Fašistus saugojo policija. Keturis demonstrantus areštavo, bet fašistams su jų vadu pasidarė karšta. Policija vargais negalais fašistų vadą įsodino į gatvėkarį, jį apibarikadavo sėdynėmis ir saugodama visas duris, kad darbininkai neįliptų, nugabeno viešbutin ir išgelbėjo jo kailį.

Benitas Mussolinis Grumoja Edeno Planams

LONDON, Liepos 20.—Italijos atstovas Grandi šiandien informavo devynių didžiųjų jėgų komitetą, kad Mussolinis nesiskaitys su jokiais Anglijos daromais nesikišimo planais, kuriais mėginama išgelbėti Europą nuo karo, iki nebus Ispanijos fašistams pripažintos kariaujančios šalies teisės. Mat Francija su Sovietų Sąjunga atsisakė svarstyti Franko pripažinimą, iki Italija su Vokietija neatšauks iš Ispanijos savo kariuomenių.

Tokioj nuotaikoj mitingas tapo uždarytas. Devynios didžiosios jėgos tapo suskaldytos. Francija, Sovietų Sąjunga, Belgija, Švedija ir Čekoslavakija rėmė Anglijos sumanymus, kad skubiai būtų ištraukti iš Ispanijos visi "savanoriai," o Italija, Vokietija ir Portugalija reikalavo Frankui kariaujančios šalies teisių.

MUSSOLINIS NUĖMĖ NUO ANGLIJOS ŽINIŲ EMBARGO

ROMA, Liepos 21—Po kelių mėnesių Anglijos spaudos boikotavimo, šiandien Mussolinis nusprendė atsteigti spaudos santykius su Anglija ir rugpiūčio 1 d. vėl atidaryti Stefani Žinių agentūrą Londone.

Mussolinis šiuos santykius nutraukė prieš karaliaus Jurgio VI vainikavimą. Tai buvo kerštas už prisidėjimą prie sankcijų ir nepripažinimą Ispanijos fašistams teisių.

ANGLIJOS MINISTERIŲ KABINETAS ATOSTAGAUS NAMIE

LONDON, Liepos 21.—Anglijos ministeris pirmininkas Chamberlain kreipėsi į visus ministerius, kad laike vakacijų sezono nei vienas ministeris neišvyktų atostogauti užsienin, nes Vokietijai, Italijai ir Portugalijai sugriovus nesikišimo planą, pasaulinė padėtis pasidarius labai įtempta.

Numatoma, kad prieš liepos 30 d. priseisią šaukti bent koks emergencijos susirinkimas. Todel ir Edenas pasiliksiąs atostogauti pietinėj Anglijoj.

BAUS UŽ NETINKAMUS MAUDYMOSI KOSTIUMUS

YONKERS, N. Y., Liepos 21. Šio miestelio taryba šiandien dauguma balsų pravedė naują įstatymą, sulyg kurio baus $150 pabaudos arba 30 dienų kalėjimo visus tuos, kurie naudos per trumpus maudymosi kostiumus arba vaikščios su trumpomis pidžamomis.

TIES MADRIDU KAUNASI 500,000 VYRŲ

MADRID, Liepos 20.—Po pasekmingos lojalistų ofensyvos, per kurią praeitą sąvaitę valdžios kariuomenė pasistūmė 15 mylių pirmyn į vakarus nuo Madrido, užimdama strategines vietas, sukilėlių vadai įpuolė panikon ir sukoncentravo visas jėgas del atsiėmimo prarastos teritorijos.

Fašistų kontraatakos prasidėjo praeitos sąvaitės gale ir išsivystė į didžiausį mūšį Ispanijos kare, kuris atsibuvo praeitą sekmadienį ir pirmadienį. Fašistai gavo iš Italijos 20,000 atvežtų kareivių, atsigabeno iš kitų frontų 100 tankų, 100 orlaivų ir su didžiausiu įnirtimu puolė lojalistų pozicijas, pasistūmusias į fašistų užnugarį.

Tačiau valdžios kariuomenė atlaikė visas atakas ir neužleido fašistams užkariautų teritorijų.

Lojalistai ne tik sugebėjo išlaikyti sunkiai apginamas pozicijas, bet jų orlaiviai persekiojo priešą užfrontėse ir demoralizavo vykstančias jėgas sustiprinti kontraatakas. Vien tik liepos 18 dieną fašistai netėko 18 orlaivių. Atakose krito daugybė jų kareivių. Pagaliau pati kontraataka susmuko.

Manoma, kad fašistai mėgins dar kartą pulti į jų užpakalį pasivariusią valdžios armiją, nes jos buvimas ten reiškia Madrido apgulimo sutriuškinimą. Valdžios kariuomenė tikisi apginti šias pozicijas.

Šiame mūšyje dalyvavo ir kanadiečiai su amerikiečiais. Tačiau po dešimties dienų sunkių kovų, 18 liepos, atmušus didžiausią fašistų kontraataką, buvo pašiųsti į rezervą, kur atsiilsėję pasiruoš kitam uždaviniui.

Pasibaigus didžiajam mūšiui, generolas Miaja pasiuntė sveikinimus savo armijai, pažymėdamas, kad ji sunaikins Mussolinio ir Hitlerio prisiųstus legionierius. "Draugai' Pergalė bus mūsų pusėje," sako generolas Miaja. "Prieš porą mėnesių mūsų obalsis buvo 'Jie nepraeis,' o dabar 'Mes turime laimėti.' "

Fašistams nepasisekus Brunette — Ouijorna — Villanueve sektoriuose, liepos 20 dieną mėgino pulti lojalistus nuo Madrido i pietus palei Toledo vieškelį. Tačiau ir čia fašistai tapo sumušti. Spaudos atstovai atsilankę frontan girdėjo griaudžiant lojalistų kanuoles ir sprogstant ant fašistų fronto iš orlaivių numestas bombas, o fašistų kanuolės buvo aptykę.

Apskaitliuojama, kad pas Madridą, 30 mylių ilgio fronte abiejose pusėse dalyvauja mažiausia pusė milijono vyrų.

ITALIJA GAL PASIŲS ISPANIJON DAR 75,000 KAREIVIŲ

PARIS, Liepos 21. — Francijos laikraščiai praneša, kad jiems pavyko sužinoti Mussolinio planus, sulyg kurių jis žada Ispanijos fašistams pasiųsti dar 15 divizijų, susidedančių iš 75,000 kareivių.

Radikalų socialistų laikraštis Oeuvre teigia, kad Mussolinis siųsiąs 10 divizijų, o Hitleris penkias divizijas.

Roma tuos planus užginčija, bet Francijos spauda Mussolinio teisinimams nepatiki.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SĄVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $2.00; pusei metų $1.00. Visur kitur metams $2.50; pusei metų $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

VOKIETIJOS, ITALIJOS FAŠISTAI IR JAPONIJOS IMPERIALISTAI GRUMOJA TAIKAI

Pasaulio taikai labai didelis pavojus. Vokietijos ir Italijos fašistai žingsnis po žingsnio vis daugiau įsivelia į karą prieš Ispanijos liaudį, kurį sukūrė Frankas su savo šalininkais. Nesikišimo klausimas (nors jis nieko daugiau nereiškė, kaip tik talkininkavimą fašistams) toms šalimas pasidarė jau kliūtimi. Jos nori atvirai išeiti prieš Ispanijos liaudį. Aišku, kada fašistai išstos atvirai, tuomet ir kitos šalys bus priverstos nusiimti nesikišimo maską. O tas ir įtrauks vis daugiau šalių į tą karo pradžios vulkaną.

Tuo momentu pasinaudodama, Japonija pradėjo atakas ant Chinijos. Tenai vėl iškyla klausimas gynimo Chinijos liaudies teisių. Su Chinijos liaudimi, be abejonės, eis viso pasaulio liaudis, o Japoniją palaikys fašistinės šalys. Taip, pamažu, visas pasaulis užsiliepsnos.

Kad pasaulinis karas jau prasideda, nėra abejonės. Dabar klausimas lieka, ką daryti, kad liaudis galėtų panaudoti visas savo jėgas to karo sulaikymui. Dabar pasaulis randasi tokioj padėtyj, kokioj randasi kaimas, kada kyla gaisras vienam name, nuo kurio gali užsidegti visos kaimo trobos. Kaip visų kaimiečių vyriausia užduotis gaisrą užgesinti, kad neišsiplėstų po visą kaimą, taip dabar viso pasaulio liaudies užduotis užgesinti prasidėjusį karą, kad jis neišsiplėtotų.

Manyti, kad karą sulaikys Tautų Lyga ar tokie nesikišimo komitetai, kaip kad egzistavo Londone, jokiu būdu negalima. Delto negalima, kad į tuos komitetus įeina atstovai nuo tokių valdžių, kurios tik kare ieško išeities iš ekonominių sunkumų. Demokratinės šalys, kaip Anglija ir Francija, ypatingai Anglija, stovi ne už sustiprinimą Tautų Sąjungos, bet už panaikinimą jos, panaikinant sankcijų įstatymą. Neturint tos priemonės, kas gali sulaikyti agresorius?

Karą gali sulaikyti pačios liaudies jėgos, susijungusios su visais laisvės, demokratijos ir taikos draugais. Kova prieš karą ir fašizmą, vedama bendrai visų progresyvių jėgų, vienintėlis kelias sulaikymui karo. Tik labai apgailėtina, kad tos jėgos dar labai susiskaldžiusios, kad nekurios šakos vieton to didžiojo pavojaus, mato mažus dalykėlius, pasinėrę kovon prieš tas pačias progresyves jėgas, turinčias skirtingus įsitikinimus ateities klausimais. Už tai revoliucinių darbininkų dabar pareiga su viršlaikiu dirbti, kad išaiškinus visai liaudžiai tas užduotis, kurios stovi prieš akis.

ONTARIJOS LIBERALAI PRADEDA KOVĄ PRIEŠ HEPBURNĄ IR JO ŠALININKUS

Kaip buvo laukta, Ontarijos provincijos liberalai pradėjo kampaniją apvalymui liberalizmo nuo tokių "liberalų," kaip Hepburnas ir jo šalininkai. Pereitą sąvaitę įvykusiame liberalų piknike kalbėjo Arthur Roebuck, Hepburno išmestas iš Attorney-General vietos laike susikirtimo del General Motors darbininkų streiko Oshawoj. Jis smarkiai pasmerkė Hepburno politiką, kuri reikalauja griežtos kovos prieš CIO. Iš to sprendžiama, kad liberalai pasirengę apsivalyti nuo Hepburno ir jo šalininkų ir eiti pirmyn liberališku keliu.

Ontarijos darbininkai, žinoma, patenkinti, kad liberalai organizuojasi prieš mainų savininkų tarnus. Turima mintyj, kad sunkesnei valandai išmušus šitie liberalai pasuks į tą pusę, į kurią pasuko Francijos ir Ispanijos liberalai. Teisybė, liberalai nėra ta jėga, kuri gali atsilaikyti prieš fašizmo reakciją, bet gali padėti darbo klasei. Liberalų talka liaudį žymiai stiprina, o reakciją silpnina.

Blogiausia padėtis Ontarijoj, kaip ir kitose provincijose, su CCF (Cooperative Commonwealth Federation). CCF pastaruoju laiku žymiai susektantėjo. Trockistiniai elementai pavertė ją siaura partija. Šiandien ji visai atmeta bile kokį bendradarbiavimą ne tik su komunistais, bet ir su unijomis ir progresyviais liberalais. Labai geras dalykas siekti socialistinės tvarkos, bet nemokėti jos sekti, tai vistiek, kaip ir atsisakyti nuo jos, arba net ant kelio atsistoti.

RADIO KOVA TARP FAŠISTŲ IR ANTIFAŠISTŲ

Kaip jau daugeliui yra žinoma, šiandien radio yra labai geras įrankis del kapitalistų klasės. Per radio ji pasiekia plačias mases ir tuomet, kuomet jos neina į kapitalistų šaukiamus mitingus arba nelanko jų bažnyčių. Sekmadieniais sunku rasti bent vieną radio stotį, kuri nebūtų užimta religinėmis pamaldomis ir pamokslais. Tačiau kai kur radio virsta įrankiu ir liaudžiai, kurio pagelba liaudis supažindinama su įvykiais po visą pasaulį.

Vokietijoj ir Italijoj, kur viešpatauja biaurūs fašistiniai režimai, priešfašistiniai kovotojai įsisteigė slaptas radio stotis, iš kurių kalba į visuomenę. Ypatingai Italijos antifašistai turi gerą perduotuvą, su kuriuo perduoda liaudžiai žinias gana dideliam plotc. Vokietijos liaudies fronto radio stotis silpnesnė, tačiau ir su tokia pasiekiama plačios masės.

Žinoma, fašistai nepasiduoda, jie paskelbė toms stotims griežtą kovą. Kai nugirsta, kad tos stotys perduoda priešfašistines kalbas arba žinias, fašistų stotys pradeda visaip žvengti trukdyti. Bet tuomet priešfašistinės stotys pakeičia bangų ilgį ir liepia klausytojams ieškoti kitoj vietoj. Dažnai fašistams nepasiseka sugauti ir tokiu būdu tų šalių liaudis išgirsta teisybės žodį apie viską.

Taigi, kaip matote, kova tarp fašizmo ir demokratijos eina ne tik ant žemės, bet ir ore. Reikia tikėtis, kad ateityje tokių slaptų radio perduotuvų atsiras daugiau ir kiekvienoje šalyje. Tuomet fašistams bus sunku atsilaikyti. Teisybė, nelengvas darbas įsirengti slaptą radio stotį, bet priešfašistiniams kovotojams dar nėra tokių kliūčių, kurių negalėtų nugalėti.

LOJALISTAI LAIMĖS JEI JIEMS NESUTRUKDYS ANGLIJA IR KITOS ŠALYS

Per keletą paskutinių dienų Ispanijos liaudies armija turėjo didelius susirėmimus su fašistais. Fašistai, matydami, kad liaudies armija veržiasi į priekį ir taiko apsupti juos, smarkiai puolė liaudies armiją. Apskaičiuojama, kad fašistų kontraatakos buvo smarkesnės, negu jų atakos ant Madrido tuo laiku, kada buvo mėginama paimti Madridą. Tačiau liaudies armija, generolo Miaja vadovybėje, atrėmė fašistus. Tas rodyte rodo, kad liaudies jėgos stipresnės, negu fašistų, kad jos pamažu žygiuoja pirmyn ir Madrido apsupimą greitu laiku sudaužys.

Iš kitos pusės, žinios sako, kad pasireiškia nemaži sukilimai fašistų teritorijoj. Net ir fašistų armijos ispaniški kareiviai esą priešingi italų ir vokiečių užviešpatavimui ir diktavimui. Jei liaudiečiai smarkiau paspaus, pasireikš dar daugiau sukilimų. Prie sukilimų daug prisidės liaudiečių simpatikai, kurie laukia progos. Jie, matydami, kad liaudies armija apgali fašistus, ateis pagelbon rengdami maištus užpakalyj fašistų, kaip kad trockistai rengė sukilimus užpakalyj liaudiečių, kada buvo reikalas padėti Frankui paimti Bilbao.

Iš visko išvada pasidaro tokia, kad Ispanijos liaudies jėgos nuolatos stiprėja, o fašistų silpnėja. Jei Anglija ir kitos šalys nepakiš kojos, liaudiečiai karą laimės. Tačiau labai galimas daiktas, kad Anglija su savo politika pakiš koją. Pirmiausia, ji gali pripažinti abi puses lygiomis. Tuomet fašistai turės teises blokaduoti Ispanijos uostus. O laivų tam tikslui jie gaus iš Italijos ir Vokietijos. Ispanijos fašistai to pripažinimo labai nori. Antra, nasikišimo politika gali daug pakenkti. Yra žinoma, kad Anglijos finansieriai slaptai nutarė remti Franką. Panašiai daro ir kitų šalių finansieriai. Nesikišimo politika jų nesulaiko, o liaudiečiams suriša rankas. Tokia veidmaininga nesikišimo politika gali apsunkinti.

Momentas Ispanijoj labai svarbus. Reikia padidinti paramą ir kėlti reikalavimus, kad fašistai negautų pripažinimo, taipgi, kad liaudiečiai galėtų gauti apsigynimo priemonių.

Kas Rašoma Kituos Laikraščiuos

Negalima Tikėti Kapitalistinių Diplomatų Kalbomis

Dabartinių laiku tarptautinėj politikoj ir diplomatijoj tarp imperialistų ir fašistų diplomatų viešpatauja didžiausia veidmainystė. Japonijos imperialistai sutiko tartis su Sovietais del salų Amūro upėj, ištraukė kariuomenę, bet kaip tik iš ten buvo atitraukta raudonarmiečiai ir Sovietų karo laivai, taip greitai japonai susikraustė ant tų salų ir užmiršo savo sutartį.

Italijos fašistai, nepasitenkinę užkariavimu Etiopijos, veda karą prieš Ispanijos liaudį. Jie planuoja Italiją paversti į didžiausią valstybę, atimdami nuo Anglijos ir Francijos kolonijas Afrikoje. Italijos fašistai iš Libijos ir Italijos radio bangomis nuolatos kursto prieš Angliją arabus ir kitas kolonijų tautas. Bet kartu veik kas mėnesis duoda "garbės žodį," kad daugiau to nedarys.

Japonijos, Lenkijos ir Vokietijos fašistai trokšta karo, nes jo pagelba mano atplėšti tam tikrus Sovietų Sąjungos kraštus ir juos pavergti, bet kartu šaukia, būk jie norį taikos.

Anglijos imperialistai bijosi Ispanijos liaudiečių laimėjimo ir kartu bijo perdidelio Italijos ir Vokietijos fašistų įsigalėjimo Vidužemio Jūrų pakraščiuose. Todel jų politika keičiasi kas 24 valandos.

Japonijos imperialistai užpuolė Chiniją Peipingo srityje, o kaltę verčia ant chinų. Dar daugiau yra panašių faktų.—**Laisvė.**

* * * * *

Kaip Amerikiečiai Pasitinka Lietuvos "Sportininkus"

Lietuvos sportininkų pasitikimo pokiliuose dalyvavo—Pittsburghe apie 200 žmonių, Chicagoj dusyk tiek.

"Seimo" atstovai su dideliu nepasitenkinimu raportuos p. Smetonai apie labai mažą fašistų įtekmę Amerikos lietuviuose.

Pastebėtina, jog ir klerikalų parama nedaug reikšminga. Katalikai irgi mažai domės kreipia į tuos pokilius.

O jei Amerikos Lietuvių Kongresas būtų rėmęs, Chicagoj būtų susirinkę mažiausia 25,000 žmonių.

Prieš pačius sportininkus Amerikos lietuviai nieko neturi, bet jų misija nėra grynai sportas. Juos siunčia Smetonos valdžia, kuri engia Lietuvos liaudį. Šia sportininkų misija ji nori savo vardą pakelti tarp Amerikos lietuvių.

Štai delko Amerikos Lietuvių Kongresas prieš tą misiją.—**V. Andriulis,** Vilnyj.

* * * * *

"Tas Neįvyks Čionai"

Tiems, kurie, perspėti, jog finansiniai-industriniai valdonai siekia fašizmo čionai, sako, jog "Tas Neįvyks Čionai," aną sąvaitę fašistų paradas Londone, Anglijoj, turi būti graži ir pamokinanti pastaba.

Nors kapitalistinė spauda praleido tą įvykį kaip niekniekį, tačiau nuolatinis fašisto Mosley juodmarškinių organizacinis stiprėjimas, taipgi dar slaptesnių fašistinių organizacijų organizavimas, kurias visas finansuoja tokie turtingi žmonės, kaip Rothermere, Beaverbrook ir kiti imperialistai, augimas atakų ant žydų Londone ir kitur, nėra niekniekis.

Ypatingai todel, kad 7,000 fašistų paradą sugojo 3,000 Londono policijos, kuri laike darbininkų susikirtimo su fašistais puolė ne fašistus, o darbininkus.—**The People's Advokate,** Britiškos Kolumbijos darbininkų sąvaitraštis.

* * * * *

Šnipai Gerai Veikia ir Amerikoj

Patikima darbininkų organizacija Washingtone praneša, kad skaičius šnipų, kurį plieno bendrovė naudojo ir tebenaudoja dabartiniame plieno streike, "yra tiesiog fantastiškas."

Šimtus šnipų savo narių tarpe ir tarp organizatorių C.I.O jau surado, bet šimtai jų tebegriauna darbininkų pastangas suorganizuoti plieno pramonę.

Washingtone žinios sako, kad šnipai tarnavo pikietininkų eilėse; "operavo" C.I.O. "štabus" prie streikuojančių dirbtuvių; siūlėsi į organizatorius ir C.I.O. liūdininkus tyrinėjimuose, kuriuos vedė federalės valdžios darbo taryba ir senato Civil Liberties komisija.—**Naujienos.**

Motinos Gyvenimas

Šviesi saulė leistis rengias,
Senas miestas dūmais dengias;
Gatvėmis visur, kur žiūri,
Žengia figūros paniūrę:
Kožnas skuba eit sparčiau,
Kad namo pareit greičiau.

Štai prie durų jauna žmona,
Josios veidas kai lavono.
Ji, iš darbo parskubėjus,
Dar nei kiek nepailsėjus,
Šaukia sūnų po vardu,
Kurs teturi du metu.

Ji jį turi tuoj nuprausti
Ir nusukt dar kartais ausį,
Kad taip purvinas, sušalęs,
Kambary sėdėt juk galįs,
O paskui jau valgyt duot,
Prisispaudus pabučiuot.

Šaukia motina vaikutį,
Kas gi šiandien gali būti,
Kurgi mylimas sūnus?
Jausmas kelia jai skausmus,
Kad globoje slaugės gatvės
Gali žūt viltis senatvės.

Ji visai neapsiriko,
Mat nelaimė jį patiko:
Pranešė kaiminka stora,
Kad tenai štai palei mūrą,
Po automobilio ratu
Papuolė toki net du.

Sobuvos Petras

Tarptautinio Proletariato Vienybė--Aukščiausias Pergyvenamojo Momento Liepimas

GEORGE DIMITROV

(Pabaiga)

visos žmonijos likimą.

Kas reikalinga, pirmiausia, kad įvykdyt šitą didžiulės istorinės reikšmės uždavinį?

Pirma, reikalinga, kad visos darbininkų organizacijos suprastų reikalingumą sutelkti kovą prieš **svarbiausį priešą,** prieš reakcingiausios stambiosios buržuazijos dalies smogiamąjį kumštį — prieš **fašizmą.** Reikalinga, kad visos darbininkų organizacijos, nustatydamos savo politiką, vadovautųsi **savo pačios klasės interesų gynimu,** o neveiktų buržuazijos interesų naudai. Vadovaudamosios savo klasiniais interesais, darbininkų klasė ir jos organizacijos tuo pačiu gina visų išnaudojamųjų, visos liaudies interesus. Reikalinga padaryt galas išnaudojamųjų ir išnaudotojų interesų taikstymo politikai. Negalima būti kartu ir finansinių magnatų pusėj, ir darbo žmonių pusėj. Negalima kartu tarnaut, kaip sakoma, ir dievui, ir velniui. Negalima būti ir su maištininkais generolais, ir su Ispanų liaudim. Negalima būti už Ispanų liaudies laimėjimą ir ieškot kompromiso su generolu Franku. Negalima žodžiais prisiekinėt simpatiją Ispanijos respublikai, o tikrumoj, įtinkant Anglų konservatoriams, atsakyt jai gynimosi priemonių. Negalima pareikšt apie savo pasiryžimą kovoti prieš fašizmą ir tuo pat laiku piudyt komunistus, nuosakiausius kovotojus prieš fašistinius smurtininkus.

Antra, reikalinga **pažabot** esančius darbininkų judėjimo eilėse **bendro fronto priešus.** Darbininkų masės trokšta veiksmų vienybės, bet nekritiška pažiūra į "autoritetus," blogai suprasta ištikimybė savo organizacijai dažnai kliudo darbininkams išstot prieš tuos lyderius, kurie savo nedorais manevrais ardo bendro fronto sudarymą. Jei šie lyderiai nenori klausyti bendros aukščiausios darbininkų klasės valios, jei jie noriau tarnauja buržuazijai, savo asmeninius karjeristinius interesus stato aukščiau už darbininkų kalsės interesus, tai elementariškiausia kiekvienos darbininkų klasės organizacijos pareiga—rasti savyje pakankamai dvasios tvirtybės, rasti kelius ir priemones įvikdyt savo valią vienybei, nežiūrint visų kliūčių.

Trečia, reikalinga kuo griežčiausia **atremt visus, kas veda šmeižtų kampaniją prieš SSRS.** Kova prieš SSRS — tai kova prieš socializmą—didį darbininkų klasės tikslą, įrašytą į didelės viso pasaulio darbininkų organizacijų daugumos programą. Kova prieš SSRS—tai kova prieš dideliausį žmonijos istorijoj darbininkų klasės laimėjimą, kuris daugelį kartų padidina viso tarptautinio proletariato ir darbo žmonių jėgas. Kova prieš SSRS—tai svarbiausioji dalis klastingo fašistų plano, nukreipto skaldyti tarptautinio proletariato jėgas, kad lengviau mušti jį dalimis, sudaužyti darbininkų judėjimą, pajungti kapitalistinių šalių darbininkų klasę ir visus darbo žmones fašistinės diktatūros jungu. Negalima būti fašizmo priešu ir tuo pat laiku kovoti prieš SSRS, tą priešakinę tarptautinio antifašistinio judėjimo tvirtovę. Negalima būti socialistu ir net doru demokratu, nestovint griežtai ir visiškai Sovietų Sąjungos — didžios socializmo ir tikro visos liaudies demokratiškumo šalies pusėje. Pažiūros į Sovietų Sąjungą, iš esmės, kiekvienam darbininkų judėjimo veikėjui, kiekvienai darbininkų organizacijai yra akmuo išbandyti jos atsidavimą darbininkų klasės interesams, jos ištikimybę socializmui.

Ketvirta, reikalinga, vedant kovą prieš fašizmą, visų negailestingumu mušti jo **trockistinę agentūrą,** kuri yra šnipų, diversantų, teroristų, policinių provokatorių gauja Vokiečių fašizmo ir Japonų kariškijos tarnyboje. Trockistiniai išgamos veda pagal fašistinių žvalgybų uždavinius sprogdinimo darbą prieš socializmo šalį, daro visa, kad pagilint skilimą ir neprileisti darbininkų judėjimo vienybės kitose šalyse, stengias iš vidaus iškrikdyti liaudies fronto judėjimą. Visur jie išstoja kaip darbininkų judėjimo žalotojai, liaudies masių kovos prieš fašizmą dezorganizatoriai. Tarptautinio proletariato vienybė prieš fašizmą ir karą neįmanoma ir negalima be kovos prieš trockistinę fašizmo agentūrą.

Tokios pačios **elementarinės sąlygos,** kurios reikalingos, kad įvykdyti tarptautinio proletariato veiksmų vienybę prieš fašizmą ir karą. Bet būtent veikimas tų lyderių, kurie turi sprendžiamą žodį, nustatant Antrojo ir Amsterdamo internacionalų politiką, prieštarauja net šių elementarinių sąlygų įvykdymui. Jie ne tik sistematiškai atmeta komunistų partijų, Komunistų Internacionalo siūlymus apie tai, kad veikti išvien, ginant Ispanų liaudį, bet ir slopina tų Antrojo Internacionalo organizacijų iniciatyvą, kurios išstojo bendru frontu su komunistais prieš fašizmą ir Vokiečių bei Italų interventus Ispanijoj. Veltui Ispanijos socialistų partijos ir visuotinos darbininkų sąjungos atstovai mėgino Antrojo ir Amsterdamo internacionalų Londono konferencijoj pralaužti šalto abejingumo sieną didvyriškos Ispanijos liaudies kovos atveju. Veltui jie šaukės į tuos internacionalus pagelbos jų kovai išvien veikiant visoms darbininkų klasės organizacijoms. Ispanijos atstovai išėjo iš konferencijos giliai nusivylę. Abudu internacionalai savo tarimuos nenuėjo toliau pareiškimų ir nutarimų, kurie priimtini Anglijos konservatoriams.

Darbininkų klasės vienybės priešai, reakciniai lyderiai iš tų internacionalų eilių ne tik sabatuoja griežtos, visapusiškos pagelbos Ispanijos liaudžiai reikalą, bet eina toliau. Jie imasi visų priemonių, kad suskaldyti liaudies frontą pačioj Ispanijoj, intryguoja, sėja nepasitikėjimą, siundo socialistinius vadovautojus ant komunistų partijos, silpnindami tuo pačiu ir liaudies fronto tvirtumą ir Ispanijos respublikos gynimosi galią. Greta to, dabar, kada Francijos proletariato pavyzdis, nustatančio veiksmų vienybę ir atsispyrusio liaudies fronto pagrindais prieš fašizmą, kelia dvasią visų šalių darbininkams, reakciniai lyderiai pina intrygų tinklą, nukreiptų tam, kad sukurstyt nepasitikėjimą tarp Francijos socialistų ir komunistų partijų, nutraukti liaudies frontą ir paruošti sąlygas sudaryti buržuazijos ir socialistų partijos koalicijos vyriausybei, nukreiptai prieš komunistus ir liaudies fronto judėjimą. Jie, tuo būdu, aukoja darbininkų klasės interesus reakcingiausių buržuazijos sluogsnių labui. Tiems lyderiams svarbiausias priešas ne fašizmas, o komunizmas. Sitrinui, Bevinui, Adleriui svarbiausias priešas—ne Franko, o Ispanijos liaudies didvyrė Dolores Ibaruri, ne de lia Rokas ir Hitleris, o Torezas ir Telmanas.

* * * * *

Naivu būtų manyti, kad galima pasiekti proletariato veiksmų vienybės įkalbinėjant, maldaujant, užkeikiant reakcinius lyderius. Negalima pasiekti tarptautinio proletariato vienybės be atkaklios visų jos šalininkų kovos prieš viešus ir slaptus vienybės priešus.

Kartais iš socialistų eilių girdisi balsai, tvirtinanti, kad komunistai savo vieša, tiesia Antrojo ir Amsterdamo internacionalų lyderių kritika sunkina bendro fronto sudarymą. Bet ar galima pasiekti bendro fronto sudarymo, kuo griežčiausia nekritikuojant tų, kas visais būdais tam kliudo? Koki mes bebūtume darbininkų judėjimo veikėjai, jei nepasakytume atvirai visos tiesos tokiu svarbiausiu visai darbininkų klasei klausimu.

Ne tas padeda darbininkų klasės vienybės reikalui, kas užtyli arba pridengia žalingus reakcinių lyderių veiksmus darbininkų judėjimo eilėse. Kas atsisako, neva bendro proletarinio fronto interesuos, nuo kovos prieš jo priešus ir nuo reformizmo kritikos, pajungiančio darbininkų judėjimą buržuazijos interesams, tas suteikia blogą patarnavimą darbininkų klasei.

Blogas kovotojas už darbininkų klasės vienybę ir liaudies frontą prieš fašizmą ir karą tas, kas mano, kad liaudies fronto buvimas paliuosuoja nuo reikalingumo vesti kovą už principinius interesus, prieš priešingas darbininkų klasei teorijas ir pažiūras. Nuo tokios kovos bendro fronto reikalai nenukentės, jie gali laimėti. Dar daugiau tokia kova yra būtina sąlyga, kad tikrai išplėst ir sustiprinti bendrą liaudies frontą prieš fašizmą ir karą.

Niekados negalima užmiršti, kad nuosaikiai ir atkakliai kovodami už bendro liaudies fronto nusistatymą, komunistai veda ne beprincipinio bloko politiką, o principinę politiką.

Kada mes griežtai kovojam už demokratinių teisių ir laisvių gynimą, prieš reakciją ir fašizmą, mes tai darom kaip marksistai, kaip nuosakūs proletariniai revoliucionieriai, o ne kaip buržuaziniai demokratai ar reformistai. Kada mes išstojam ginti tautinius savo liaudies interesus, ginti jos nepriklausomybę ir laisvę, mes nepasidaro me nacionalistais, buržuaziniais patriotais, o darom tai kaip proletariniai revoliucionieriai ir tikri savo tautos sūnūs. Kada mes stojam ginti religijos laisvę, prieš fašistinį tikinčių persekiojimą, mes neatsitraukiam nuo savo marksistinės pasaulėžiūros, laisvos nuo visokių religinių prietarų.

Vesdami liaudies fronto politiką prieš fašizmą ir karą, eidami išvieniniams veiksmams su kitomis partijomis ir darbo žmonių organizacijomis prieš bendrą priešą, kovodami už jų kasdieninius reikalus ir demokratines teises, už taiką ir laisvę, komunistai nesiliauja turėję omenyj istorinį būtinumą revoliuciniai nuversti kapitalizmą, kuris išgyveno save, ir įvykdyti socializmą, kuris neša darbininkų klasės ir visos žmonijos pasiliuosavimą.

Teisingas liaudies fronto politikos vykdymo suderinimas su

(Nukelta 6 puslapin)

Pastabos

Ne visuomet mūsų organizacijos moka tinkamai išnaudoti progas vienai ar kitai kovai vesti. Štai vienas pavyzdis:

Šiuo laiku artinasi metinės Kanados Lietuvių Kongreso Lietuvos Liaudžiai Ginti sukaktuvės. Bet ar daug mūsų kolonijų rengiasi tas sukaktuves minėti? Kiek yra žinoma, tai tik Montrealo kolonija rengiasi iškilmingai paminėti.

Nemanykite, kad sukaktuvių minėjimas nesvarbu. Perkratyti visų metų veikimą, peržiūrėti atliktus ir neatliktus darbus yra labai svarbus klausimas. Metus laiko dirbom, kovojom už Lietuvos liaudies laisvę. Pažiūrėkime, ką ta kova davė. kokios užduotys prieš akis, kokių metodų reikia imtis sekančiais metais.

* * * * *

Kadangi Liaudies Balse buvo pažymėta, kad velionis B. Jurčius cenzūravo lietuviškas knygas, tai dabar nekurie labai pyksta. Net V. Dagilis išstojo per Naujienas ginti Jurčių.

Kiek man yra žinoma, tai jis tikrai toks ir buvo. Aš pats kelis kartus susidūriau su juo tame pačiame pašte, kur jis dirbo. Vieną kartą mano vardu atėjo keli numeriai vaikučiams vadovėlių. Paštorius, išduodąs knygas, atviniojo ir klausia:

—Ką jose rašo?

—Aš dar neskaičiau, kaip aš galiu pasakyti,—atsakiau.

Pasišaukė Jurčių.

—Ar tu gali skaityti šias knygas?—paklausė jį.

Taip,—atsakė Jurčius.

Liepė jam pažiūrėti, kas parašyta. Jis pradėjo vartyti ir skaityti. Už minutės laiko Jurčius pasakė, kad komunistinės. Nedavė.

Tokie atsitikimai buvo labai dažni.

* * * * *

Naujienos ir kiti tokie "socialistiniai" laikraščiai gailiomis ašaromis verkia Sovietų Sąjungoj sušaudytų Vokietijos ir Japonijos fašistų tarnų, kurie trukdė Sovietų liaudžiai statytis fabrikus, gamintis daugiau reikalingų daiktų, kad pagerinti gyvenimą, tikslu susilpninti socializmo šalį ir tokiu būdu padėti nugalėti ją ir atsteigti išnaudojimo sistemą; kurie išdavinėjo visas socialistinės šalies paslaptis viso pasaulio liaudies priešams.

Ar nebūtų naudingiau, kad tie laikraščiai nors pusę ašarų išlietų del Ispanijos liaudies, kurią dabar skerdžia tie patys fašistai, kurie galanda peilį ir prieš Sovietų Sąjungą?

* * * * *

Sovietų Sąjungos lakūnai, du kartu perskridę per šiaurės polių ir atskridę į Suvienytas Valstijas, parodė pasauliui, kad Sovietų Sąjungos žmonėms drąsos užtenka; kad Sovietų Sąjungos orlaiviai gali nešti lakūnus labai toli.

Pravda, Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos organas, teisingai pastebi priešams, kad jų sostinės Sovietų lakūnams visai arti.

Jei priešas pamėgintų kariauti prieš socialistinę šalį, jam tektų susidurti su dar negirdėta jėga.

* * * * *

Šiuos žodžius rašant Emilijos Earhart gelbėjimas dar tebesitęsia, bet galima pasakyti, kad jos gyvos nėra. Labai gaila, kad tokia drąsi moteris žuvo Pacifiko vandenyne.

Reikia pripažinti, kad kapitalistinių šalių lakūnai dažnai labai daug rizikuoja. Jie skrenda su tikslu pasiekti asmeninę garbę. Jie neprižiūrimi tos rūšies mokslininkų. Todel tankiai neišskaičiuoja gerai, kokias kliūtis gali sutikti. Ir su Earhart galėjo atsitikti tas, kad ji pritrūko gazolino, arba neapžiūrėjo tinkamai orlaivio prieš išskridimą iš Naujosios Gvinėjos į Howland. Per ilgą kelionę galėjo atsirasti trūkumų orlaivyje.

Kitaip buvo su Sovietų lakūnais. Jie darė bandymus su orlaiviu pirm to. Juos prižiūrėjo valdžia ir jos specialistai.

Žinoma, niekas negali apsaugoti lakūnų nuo nelaimių, jų visuomet įvyks, bet atydžiai prisirengiant galima tas nelaimes sumažinti.

J. Yla

Lietuvoje

ŽEMAITIJOJ SIAUTĖ LABAI DIDELIS VIESULAS

Birželio 21 d. apie 14 valandą Laukuvos apylinkėj pradėjo pūsti smarkus vėjas ir pasirodė du dideli, vienas prieš kitą einą debesys. Po pusvalandžio pakilo toks viesulas, kokio net žmonės negali atsiminti, kuris pradžioje eidamas apie keturių kilometrų pločiu ir nepaprastu greitumu viską pakeliui naikino: griovė namus, daržines, tvartus, jaujas, malūnus, rovė ir laužė storiausius medžius, vertė tvoras, antenas ir telefono stulpus.

Viesulas, kaip vietiniai žmonės pasakoja, prasidėjo nuo Kaltinėnų (Tauragės apskr.) ir vis smarkėdamas ėjo Laukuvos ir Tverų (Telšių apskr.) kryptimi. Karužiškių kaime prie Laukuvos pridaryta labai daug nuostolių. Tame kaime vienas ūkininkas pernai pasistatė 5 visai geras ir tvirtas trobas ir dabar su meistrais statė šeštą—kiltį. Ir tuo metu užėjęs viesulas visas jo trobas visiškai sugriovė.

Tuo ruožtu, kur tas viesulas ėjo tą dieną ir dar kitą, buvo nutrauktas susisiekimas, nes nespėta nuo kelio atimti suvirtusių medžių. Telefono susisiekimas iš Laukuvos pradėtas tik kitą dieną po pietų ir tai tik laikinis, nes stulpai dar ir dabar tebėra išvartelioti. Linija taisoma. Tveruose taip pat daug kam stogus, bei silpnesnius pastatus perstatė į kitas vietas arba visai sugriovė.

Ypatingai nukentėjo Laukuvos apylinkėje pastatai ir kapai bei miškai. Kapai, kuriuose augo labai aukšti ir stori, šimtamečiai medžiai, atrodo lyg didžiausių patrankų būtų buvę subombarduoti; medžiai beveik visi išlaužyti arba su šaknimis išrauti, kurie krisdami į kapus pridarė daug nuostolių, sugriaudami daug ir brangių kryžių—paminklų. Tverų kapuose irgi yra nulaužyti keli stambūs medžiai ir sudaužyti paminklai.

Laimė, kad audra buvo be lietaus ir pasėliams tik kai kur kiek pakenkė. Žmonių aukų, taip pat tuo tarpu negirdėti, kad būtų. Materialiai nuostoliai kol kas neapskaičiuoti, tačiau, kaip atrodo, bus nemaži.

Prie Tverų audra pradėjo kiek silpnėti ir Tveruose ėjo kokių 200—300 metrų pločiu, bet ir čia pridarė nemažai nuostolių—viename sode išlaužė 17 gražių vaismedžių ir kit. Toliau jau audra pradėjo silpnėti ir didesnių nuostolių nepadarė.

TAUTIŠKA IR KATALIKIŠKA BLAIVYBĖS DRAUGIJA

Prieš kurį laiką buvo išvaikyta katalikų žinioje esančios blaivybės dr-jos konferencija. Nuo tos dienos katalikų blaivininkai pakriko. Priežastis, kaip jie patys vėliau sakė, nesusipratę nariai—davatkos, kurios nieko neveikdavusios, o klausydavusios tik kunigėlių žodžių. Katalikiškai blaivybės draugijai nesugebant kovoti su alkoholizmu, atsirado kiti iniciatoriai prof. Bagdonas, Pr. Giedraitis (seniau buvęs klieriku, bet įsimylėjęs ir paskui pabėgęs iš kunigų seminarijos ir susituokęs) ir kit. Jie mano, kad ne vien davatkos gali blaivinti Lietuvą, bet ir šiaip piliečiai. Naujai blaivybės draugijai įstatai jau esą paruošti. Rodos, kad naujoji draugija žada būti tautiška. Aiškus konkurentas katalikų blaivininkams. Naujieji blaivininkai leidžia ir savo reikalams ginti laikraštuką, kuriame kritikuoja senuosius blaivininkus.

IR PRABOŠČIAMS NORI ĮTAISYTI "DARBO KEMPĘ"

Dabar nusižengusius kunigus bažnytinė vyriausybė kelia į blogesnę parapiją arba blogesniu atveju uždaro į vienuolyną melstis ir atgailauti.

Telšių vyskupija turi vieną labai blogą (nepelningą) parapiją—Žukončius, kur nukelia neveiklius, apsileidusius ar nukrypusius nuo katalikų akcijos, linijos kunigus. Pavyzdžiui, prieš kurį laiką Rietave vienas kunigas buvo pradėjęs veikti su jaunalietuviais, buvo jų dvasios vadu ir t.t., tai tas kunigas ir buvo nukeltas į Žukončius, bet netrukus mirė.

Kai Žukončiuose verto kunigo neatsiranda, tai ta parapija pabūvanti be kunigo. Bet dabar šį reikalą norima geriau sutvarkyti: vienas ūkininkas 13 kilometrų nuo Rietavo, miškuose I ir II Spraudės kaime užrašęs Rietavos parapijai kelias dešimtis ha žemės. Toje vietoje dabar rengiamasi pastatyti bažnytėlę ir reikalingus prie jos trobesius. Čia būtų apgyvendinti visi prasižengę kunigai.

GEGUŽINĖJE SUMUŠĖ POLICININKĄ

Birželio 29 d. Ukmergės apskrityj, Gelvonių valsčiuj jaunalietuviai surengė gegužinę, kurios metu kilo didelės muštynės. Du policininkai mėgino besipešančius nuraminti, bet įsikarščiavęs Armonas kišeniniu peiliu smogė policininkui į galvą ir perpiovė kepurę ir sužeidė galvą, antakį ir veidą.

DIRBTUVĖS TURĖS SAVO DARBININKAMS ĮSTEIGT VALGYKLAS

Darbartiniu metu stambesnėse ir vidutinėse pramonės įmonėse, kur dirba didesnis skaičius darbininkų, nėra tinkamų sąlygų, kur darbo pertraukų metu darbininkas galėtų užeiti ir pavalgyti. Prieš kurį laiką darbo inspektoriai buvo pareikalavę, kad stambiosios ir vidutinės įmonės savo darbininkams įrengtų patalpas valgyklai. Ligi šiol darbo inspektorių reikalavimus įvykdė tik kelios įmonės, bet ir tos, matydamos, kad del valgyklų įrengimo nestatomi griežti reikalavimai, jas likviduoja. Ypatingai pastebima, kad vidutinės įmonės visai nenori darbininkams įrengti valgykloms patalpų. Jos išrodinėja, kad neturinčios tam reikalui lėšų ir, apskritai, negalinčios tokių valgyklų įrengti.

Dabar esą inspektoriai reikalauja, kad tokios valgyklos greičiau būtų įsteigtos ir gamintų jei ne šiltą valgį, tai nors karštą vandenį arbatai. Sako, prižiūrėsią, kad už tą karštą vandenį įmonės nedarytų per didelio biznio, bet pardavinėtų minimaliomis kainomis.

KUNIGŲ ETIKA

Rokiškis.—Visą laiką kunigai puola ne klerikališkų, pažangiųjų laikraščių skaitytojus, vadindami juos paleistuviais ir nesigaili kitokių žodžių. Tačiau dabar, kai viena Ragelių kuopos netekėjusi pavasarninkė pagimdė kūdikį, kurios tėvas taip pat uolus pavasarininkas ir pažangiosios spaudos dideliš priešas, tai kunigai tyli ausis suglaudę. Be to, tretininkių kuopos vadove išrinkta moterėlė, kuri turi du mergautiniu vaiku, o trečias mirė. Apie ją kunigai irgi tyli. Tai rodo kunigų etiką: svetimoj aky pamatyti krislą, o savoj ir rąsto nematyti. Dabar ir tikintieji pradėjo pamatyti, kad kunigams ne tiek rūpi dorovė, kiek savas "kromelis." Nors ir kažin kaip tu gyventum, bet pūsk į kunigų dūdą ir vis tiek būsi doras, o doriausi žmonės vien tik už tai, kad skaito ne kunigų laikraščius, vadinami paleistuviais.

ĮSIUTUSI KARVĖ SUŽEIDĖ ŽMOGŲ

Rokiškis. — Birželio 14 dieną viena moteris į gyvulių rinką vedėsi karvę, kuri gatvėj pradėjo priešintis vedančiai moterei ir pasimuisčiusi ištrūko iš jos rankų. Ištrūkusi karvė pradėjo bėgti per miestą. Bebėgdama ji puolė badyti kitą moterį, kuri nešė krepšį kiaušinių. Moteris sugriuvo, o jos krepšys su kiaušiniais užsikabino karvei ant ragų. Su tuo krepšiu karvė pasileido bėgti. Vienas žydas norėjo ją sulaikyti, bet karvė pasipriešino ir ragais jį sunkiai sužeidė. Po to karvė, nusimetusi nuo ragų krepšį, išbėgo į laukus.

MOKYTOJAS MAUDO ROKIŠKĖNUS

Rokiškis yra gamtos nuskriaustas. Arti miesto nėra nei upės, nei ežero. Artimiausias ežerėlis yra Vižunka už 8 kilometrų. Tad užėjus vasaros karščiams, žmonės visai neturi kur pasimaudyti ir taip per vasarą visi rokiškiečiai kankinasi.

Tačiau atsiranda "geradarių," kurie nori tuos rokiškiečių vargus sumažinti. Štai vienas mokytojas, prie pat miesto turįs vienkiemį, jame iškasė kūdrą, ją išcementavo ir, prašome rokiškiečiai,—maudyklės. Į tą kūdrą vanduo iteka iš nešvaraus mažučio upelio, bet iš jos ištekėti nebegali. Taigi vanduo nesikeičia.

Nežiūrint, kad tai tokios primityviškos ir nehigieniškos "maudyklės," tačiau savininkas kasdien sulaukia nuo 50 iki 200 asmenų, daugiausiai vaikų, atvykstančių į jo kūdrą pasimaudyti. Prie kūdros sėdi pats mokytojas ir už maudymąsi ima mokestį: iš suaugusio 25 centus, o iš vaikų po 15 centų. Tačiau kultūringesnieji žmonės tokių maudyklių vengia, nes nesikeičiąs vanduo visuomet nešvarus, sudrumstas ir lengvai galima užsikrėsti kuria liga.

MARIJAMPOLĖS APYLINKEI GRĘSĖ KATASTROFA

Gegužės ir birželio mėnesiais buvusios didelės sausros ir karščiai ūkininkams sudarė nemaža rūpesčių. Išdžiūvusiose dirvose pradėjo balti dar nesubrendę rugiai, kviečiai ir vasarojus nespėjo pasikelti. Bulvių ir cukrinių runkelių laukai tiek sukietėjo, kad pasodintos daržovės negalėjo tinkamai sudygti. Net ganyklos nupliko, ir kai kurių vietų žmonės neišmanė net kur gyvulius ganyti. Jei šitokie karščiai ir tokią sausra dar būtų užsitęsę kokią porą savaičių, be abejo, būtų sunaikintas visas šių metų derlius, bet paskutinių dienų lietus išgelbėjo apylinkes nuo šitos katastrofos.

KUNIGAI SIELOJASI KAM ŽMONĖS LINKSMINASI

Marijampolė. — Miesto savivaldybė Vytauto Didžiojo sode prieš pavilijoną padarė aikštelę, kurion įdėjo grindis ir visa parengė, kad žmonės galėtų joje pasišokti. Dažnai sekmadieniais miesto sode groja ugniagesių orkestras, ir marijampoliečiai toje aikštelėje linksminasi iki 10—11 valandai vakaro, nieko nemokėdami už įėjimą sodan ar aikštelėn. Suprantama, šita proga naudojasi darbininkija, tas luomas, kuris ne tik bet kokiai pramogai, bet sočiam duonos kąsniui neturi pinigų. Tačiau marijonų organas "Šaltinis" pradėjo akeiją, kad miesto savialdybė vėl pašalintų aikštelę, uždraustų šokti, nes tai esą labai nemalonu ir piktinasi visuomenė.

Matyt "Šaltinis" norėtų, kad žmonės gyventų vienuolynuose arba jei ir šoktų, tai kad kunigams iš to būtų biznis.

MALDININKŲ SĄSKRIDIS KEDAINIUOSE

Kedainiai. — Birželio 27—29 dienomis Kedainiuose įvyko eucharistinis kongresas, per visas tris dienas sutraukęs iš įvairių Kauno vyskupijos vietų apie 30 tūkstančių maldininkų.

Pirmoji kongreso diena buvo skirta jaunuomenei—pavasarininkams, kurių atvykę apie 3,500—4,000 žmonių.

Antroji kongreso diena buvo skirta vaikams—angelaičiams. Buvo tikimasi, kad "angelaičių" labai daug susirinksią, vien iš Kauno buvo numatyta į Kedainius nugabenti bent 3,000 vaikų, bet ne taip įvykę.

Trečioji diena buvo bendra, pats didžiausias cimusas. Ir ištikrųjų, trečiąją kongreso dieną Kedainiai buvo pilni žmonių. Aplinkinės parapijos į Kedainius atvyko su altorėliais ir vėliavomis, o daugumas suvažiavo ne į kongresą, o šiaip sau pasižiūrėti, nes kongreso metu pilni Kedainiai buvo visokių pramogininkų.

Kongreso programa labai trumpa: maldos, komunija ir vėl maldos.

Iš miesto buvo daromos vaikštynės į geležinkelio aikštę, keli kilometrai nuo miesto. Toje aikštėje geležinkeliečiai įtaisė altorių, prie kurio ir pamaldos buvo.

Kongreso dalyviams buvo siūloma pirkti po ženklelį ir vadovą. Iš pradžios pardavinėjo po 30 centų, paskui siūlė po 10 c.

Pirmadienio vakarą po 21 valandai buvo eisena per miestą. Eisenos dalyviai rankoje laikė po žvakę. Tam tikslui bažnyčia išpardavus 20 tūkstančių žvakių. Mirgančių liepsnelių jūra darė gerą įspūdį, bet eisena darė slėgiantį įspūdį: vyras tik kur-ne-kur teko matyt toje eisenoje. Eisenose dalyvavo absoliutė dauguma sodiečių moterų ir bažnytkaimių davatkų, daug basų ir su ryšuliukais. Tai labiausiai išsiaikvojęs ir neproduktingiausias visuomenės sluogsnis. Eidamos aštriu ir nelygiu miesto gatvių grindiniu atrodė nepaprastomis atgailautojomis arba tiesiog kankinėmis.

Ir apskritai, maldininkai nusiskundžia, kad jie buvę nepaprastai iškankinti. Pavyzdžiui, antrą kongreso dieną eisena užsitęsė iki 24 valandai (buvo pamaldos ir rožančiai). O po to, maldininkus paragino eiti išpažinties. Pirmą valandą ryto jezuitas Paukštys laikė mišias, po mišių dar išpažintis, o nuo 5 valandų ryto abejose bažnyčiose vėl prasidėjo mišios. O trečią kongreso dieną prieš piet dideliame karštyje vėl eisena į aikštę, į pamaldas. Taigi, neišsimiegojusios, mažai valgiusios maldininkės aikštėje ėmė kaip lapai kristi—alpti. Viena mergaitė vėliavininkė aikštėje apalpus taip smarkiai krito, kad ligoninėj vos atgavo sąmonę, smarkiai prisitrenkus.

Birželio 29 dieną aikštėje pamaldos labai pavėlavo, nes laukė aukštųjų svečių. O maldininkai vis kepė. Pagaliaus atvyko ir Smetona su savo padėjėjais. Juos sutiko Kauno kūrijos generalvikaras Šaulys su savo asistentu. Pamaldas laikė metropolitas Skvireckas, o barzduotas vyskupas Būčys Smetonai, jo palydovams ir susirinkusiai miniai pasakė pamokslą. Pamaldos buvo transliuojamos per radio. Bet per radio ištisą pusvalandį, del laukimo Smetonos, niekas nekalbėjo, tai kunigų su pasauliečiais įvykęs ginčas už laikymą tuščio radio.

Kitoj pusėj aikštės yra krūmai, kurie ir pamaldų metu buvo pilni žmonių. Čia buvo geriami įvairių rūšių gėrimai ir šiaip stiprinamasi. Tūlas ir maldininkas išėjo iš rikiuotės ir nuėjo į krūmus pasistiprinti, atsigerti.

Dar liūdniau buvo su nakvynėmis. Maldininkai nakvojo beržyne, Nevėžio lankose, šieno kupetose. Tvarkos nebuvo nei dieną, nei naktį, nors daktaras Eretas buvo suorganizavęs apie 20 ateitininkų tvarkai daryti.

Bažnyčiose ant grindų buvo prinešta toks storas sluogsnis žemių, kad ir karščiausios maldininkės nenorėjo klauptis, o šluoti bažnyčių nebuvę kaip—buvo prigrūstos davatkomis.

Per visas tris dienas kunigų buvo apie 50—60. Vienas kunigas į kongresą atvyko net iš Varšuvos. Jo pavardė Vitkauskas. Atvyko su kažkokią ypatinga misija. Be to, kongrese dalyvavo veik visi vyskupai ir visų kongregacijų vienuoliai ir vienuolės. Pavasarininkai į kongresą atvažiavo giedodami šventas giesmes, o grįžo dainuodami: nes maldos nepaprastai įgrisusios.

Kedainių prekybininkai kongreso proga padarė neblogą apyvartą.

IR JAUNALIETUVIAI TURĖJO SĄSKRIDĮ

Kuomet Kedainiuoe vyko katalikų jomarkas, tuo pačiu laiku tautininkai Kaune turėjo savo jomarką. Tam tikslui buvo sušaukę jaunimą ir padarė vadinamą jaunalietuvių sąskrydį. Smetonai tomis dienomis buvo didelė nemiga. Prisiėjo dalyvauti jaunalietuvių sąskridyje, negalėjo apleisti ir Kedainiuose sušaukto katalikų sąskrydžio, mat tos abi srovės varžosi už valstybinį lovį, tai Antanui prisiėjo abiem sąskrydžiam lenkti savo barzdą.

Sulyg jaunalietuvių sąskrydžio ruošėjų pranešimų, sąskrydyje dalyvavo 15,715 jaunalietuvių. Buvo 7,200 sportininkų, 320 lengvaatletų, 448 tautinių šokių šokėjai, 4,282 choristai, 220 skudutininkų, 260 vyriausios ir rajonų vadovybės narių, 774 vėliavininkai, 298 įvairūs pareigūnai ir 1,763 uniformuoti jaunalietuviai.

PAKIŠO RANKĄ PO TRAUKINIU, KAD PALEISTŲ IŠ KARIUOMENĖS

Klaipėda. — Šiomis dienomis 6 pulko jaunas kareivis Šniara, kilęs iš Biržų apskrities, Pabiržės valsčiaus, Dumėnų kaimo, atvyko į pulko ambulatoriją, prašydamas suteikti medicinos pagelbą: automotrisa nupiovusi rankos pirštus.

Klaipėdos geležinkelio policija, tyrinėdama įvykį, rado vienoje vietoje tarp Klaipėdos—Girulių linijos bėgių nupiautus rankos pirštus. Klausiamas automotrisas šoferis sako joks žmogus ant linijos visai nebuvęs pasipainiojęs.

BROLIAI ŠAUDO BROLIUS

Šiauliai. — Birželio 18 dieną Paežerių kaime, Linkuvos valsčiuj, susigincijo broliai Ignas ir Stasys Pilipavičiai. Stasys supykęs nuėjo į daržinę, paėmė karišką šautuvą, jį išmėgino ir atėjęs paleido šūvį į savo brolį Igną, sužeisdamas jį į ranką. Sužeistasis išvežtas į Pakruojaus ligoninę.

Tą pačią dieną Viliūnaičių kaime, Lygumų valsčiuj susikivirčijo trys broliai Kazys, Jonas ir Juozas Andrašiūnai. Kilus peštynėms K. sužalotas revolverio šūviu, o Juozas—peiliu. Abu sužeistieji atvežti Šiaulių ligoninėn.

DAVATKINŲ JOMARKAS PANEVĖŽYJE

Birželio 19 ir 20 dienomisPanevėžyje įvyko pirmasis eucharistinis vyrų kongresas.

Iš visų pusių papigintos kelionės paskatinti ir reikalų verčiami atvyko apie 10,000 žmonių.

Nežiūrint tokio didelio atvykusių skaičiaus, maldų namuose didelės spusties nebuvo. Dalis kongresistų dieną ir naktį studijavo miesto sudėtį.

Antrąją kongreso dieną bendrose miesto ganyklose įvyko iškilmingos pamaldos. Mišias laikė vyskupas Staugaitis, o pamokslą sakė rytų apeigų vyskupas barzdotas Būčys. Per šį tikinčiųjų susikaupimą, maldininkai buvo ištikti netikėtumų: vienas iš dvasiškių besaliutuodamas paleido tokius šūvius, kad daugelis beklūpančių susikniubo ant žemės. Buvo su deglais ir žvakėmis eisenos per miestą. Pavasarininkų kuopos nešė įvairaus turinio plakatas. Vienas iš tokių buvo: "Jezau, apsaugok mus nuo civilinės metrikacijos." Dienos metu šį plakatą foto mėgėjai fotografavo.

Nekurios įstaigos, gydytojai, advokatai, ligoninė nespėjo priiminėti interesantų.

Baltagvardiečiai Liūdi Tukačevskio

Sovietų Sąjungos karo teismui nuteisus aštuonis karininkus už išdavystes mirti, kapitalistinis pasaulis tą įvykį sutiko su dideliu gailesčiu. Vokietijos ir Anglijos laikraščiai suskubo surasti, būk Sovietų Sąjungoj yra vidujiniai silpnumai. Alarmavo ir Francijos kapitalistai.

Kada Tukačevskis su kitais tapo sušaudytas, Chicagos Tribune atspausdino pasikalbėjimą su vienu rusu aristokratu, kuris gyvena Chicagoj. Tas baltadvardietis vadinasi Dimitry Golum-Bek, artimas Tukačevskio draugas ir buvęs baltagvardiečių kapitonas. Jis pareiškė minėto laikraščio reporteriui, kad rusai baltagvardiečiai visuomet Tukačevskį laikė savuoju.

Tukačevskiui esant jau pas raudonuosius, Golum-Bek buvęs baltagvardiečių eilėse ir ten susidurė jų keliai. Golum-Bek papasakojo Tribune korespondentui sekamą istoriją:

"Staigiai bolševikai, kuriuos mes skaitėm sumuštais, perėjo nakčia į ataką. Atmenu buvo labai daug sniego. Buvo užmuštas mano trečias arklys, aš buvau sužeistas į kelį ir sukritau į gilų sniegą. Sulyg mano įsakymo dasigavome į granatos išraustą duobę ir ten tupėjom. Tuo pačiu laiku pamatėm prie mūsų atbėgančius raudonuosius kareivius ir išgirdom iš užpakalio balsą: 'Sustokit, kvailiai! Neužmuškit jų. Aš noriu matyti kas jie per vieni!' Pasirodė žingsniuojąs raudonųjų pulkininkas Tukačevskis. Aš surikau į jį, 'eikš ir prikalk mano antpečius.' Tačiau jis priėjęs žemu balsu paklausė: 'Kur tavo tėvas?' Aš pasakiau, kad užmuštas. Tada jis atsisuko į savo kareivius ir tarė: 'Sulyg mano protekcijos paguldykite šį žmogų ligoninėn.' Ligoninėj išbuvau apie keturis mėnesius. Po tam mane paskyrė suorganizuoti raudonųjų karininkų mokyklą. O 1920 metais mane su 1,000 kareivių pasiuntė mušti baltųjų, kur pasitaikius gerai progai ir vėl prisijungiau prie baltųjų.

"Vieną kartą mačiau, kaip Tukačevskis paliuosavo virš tūkstančio mirti nuteistų baltagvardiečių. 'Lai eina sau, arba vietoj žudymo padėkime į savo armiją,' pareiškė Tukačevskis. Visur jis taip pat pasielgdavo. Atsimenu, kada paskutinį kartą aš jį mačiau, tai buvo 1919 metų pabaiga. Apsilankiau jo specialiniame vagone, kur radau jį su jo gražuole motere geriant šampaną. Aš pajuokiančiai jam tariau: 'Ir tu pats save vadini bolševiku.'"

AUKOS

Drg. J. G. Paliliūnas, Winnipeg, Man., prisiuntė $3.00 aukų, nuo Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D-jos 7 kuopos.

Drg. P. Maskaitis, Jogues, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, Liaudies Balso reikalams paaukavo $1.00.

Drg. V. Cheponis, The Pas, Man., atsinaujindamas prenumeratą, prisiuntė aukų 50 c.

Drg. J. Motiejūnas, Montreal, Que., atsinaujindamas prenumeratą, pauakavo 10 centų.

KĄ RAŠO LIETUVOS RAUDONOSIOS PAGELBOS LAIKRAŠTUKO "Į PAGALBĄ" Nr. TREČIAS

Liaudies Balsas gavo kopiją Lietuvos Raudonosios Pagelbos laikraštuko "Į Pagalbą," kuriame, tarp kitko, rašoma:

L. K. P. Pastabos

—Politkalinių giminės buvo nuėję pas kalėjimo inspektorių. Jie nurodė, kad Kauno kalėjimo administracija prie 3 kilogramų maisto svorio priskaito ir indus. Prašė įleisti 3 klg. gryno maisto. Kiti giminės reikalavo įleisti daržovių virš normos. Ispektorius atsakė, kad įstatymas to neleidžia. Tai ne tiesa. Tokio įstatymo nėra. Yra paprastas ministerio Šilingo parėdymas. Inspektorius pasityčiodamas pasiūlė kreiptis į patį Šilingą. Nieko baisaus! Giminės neturi nusileisti ir eiti su savo teisingais reikalavimais ir pas tą patį Šilingą.

—Suimtųjų del vasario mėn. streiko darbininkų žmonos pravedė rinkliavą Lampėdžiuose (prie Kauno) tarp viešųjų darbų darbininkų. Policija nedriso uždrausti. Tačiau pagąsdinimui ėmė moteris užrašinėti. Darbininkai, reikšdami savo paspriešinimą policijos elgėsiui, demonstratyviai nešė moterims savo centus. Tai pavyzdys visiems.

—Anykščiai pasipiktinę trockistu N. Boleliu, kuris atsisakė atiduoti Ispanijos kovotojams skirtus pinigus.

—Keliasdešimt Kauno politkalinių, tarp kurių yra ir sunkiai sergančių, nubausti taip vadinama "baudžiamąja grupe" ir kitomis bausmėmis iki 6 mėnesių. Jiems uždrausta gaut maisto iš laisvės, laiškų ir t.t. Jie turės badauti iki pat žiemos. Mūsų broliai neturi mirti badu! Netylėkim! Stiprinkim kovą už šios budeliškos bausmės panaikinimą!

—Politkalinys Macevičius prašė leisti jam išrašyt "Kultūrą" ir "Jaunimą." Kauno kalėjimo administracija jo prašymą atmetė. Rašytojai, literatai, tarkit drąsų žodį prieš jezuitiškai-fašistišką cenzūrą kalėjimuose!

Šalin Fašistų Teismus!

Fašistai ruošia visą eilę naujų politinių procesų. Nors pats fašistų tribunolas pripažino, kad žvalgybos agentūrinės žinios neturi reikšmės, vienok praktikoj teismai remiasi kaip tik žvalgybos melagingais parodymais. Eikim į teismus ir reikalaukim paliuosuot antifašistus!

Lietuvos Liaudies Aukos Ispanijai

Š. m. kovo-balandžio mėn. Ispanijos kovotojų naudai Lietuvos Raudonosios Pagelbos centre gauta: Iš Kauno—267.70, iš Alytaus—53.00, iš Kupiškio—31.50, iš Varėnų—30.00, iš Varnių (Tel.)—15.00, iš Panevėžio (intel.)—10.00, iš—4.00, iš Mažeikių—4.00, iš Ilakių—12.85, iš Plungės—2.50, iš Kulių—1.00. Viso 421.15. Anksčiau gauta: 5,917.15. Iš viso 6,338.70.

Fašistai Ruošiasi Politinius Kalinius Badu Numarinti

Fašistai visaip trukdo maisto įnešimą į kalėjimą. Iš laisvės gautas maistas palaiko politinių kalinių gyvybę. Misti vien kalėjimiškom kruopom ir supuvusiais burokais reiškia badaut. Bet fašistai kaip tik ir nori politinius kalinius antifašistus badu numarinti. Kauno kalėjime pasklidę gandai pasitvirtina. Kalėjimų inspektorius pranešė Raseinių politiniams kaliniams, jog 1938 metais maisto iš laisvės neįleis. Faktinai tas jau dabar pradedama vykdyt. Šiaulių kalėjimo adminstracija tiesiog pranešė vienam politinio kalinio tėvui, jog iš jo daugiau maisto nepriims, nes jis—tėvas—esąs nepasiturintis ir lėšas, tur būt, gaunąs "iš uždraustų šaltinių." Administracija dar pridūrė, kad ateity taip pasielgs su visais nepasiturinčiais giminėmis. —Taipgi, fašistai, nepajėgę politkalinių dvasiniai palaužti, nori juos fiziniai sunaikinti. Tik griežtas visuomenės protestas gali sustabdyti šitą barbarišką užsimojimą. Reikalaukim pagerinti kalėjimišką maistą ir įleisti iš laisvės neapribotą maisto kiekį. Pirmoj eilėj tas turi būti leista sergantiems politkaliniams ir tiems politkalinių giminėms, kurie toli gyvena, pav. valstiečiai, ir negali kas sąvaitę atvykti į kalėjimą. Raudonpagalbiečiai turi būti tos kovos priešakyj. Prašom visus RP komitetus pranešt mums, kas jų yra daroma šioj srityj. Kviečiam į talką visus Lietuvos išeivius. Į kovą už liaudies laisvės kovotojų gyvybės gelbėjimą!

Už Vienybę Pagalbos Teikime

—Profesoriai, gydytojai, žurnalistai ir kt.—viso 28 žmonės išleido atsišaukimą į Lietuvos visuomenę pagalbos reikalu. Tarp kitko, atsišaukime sakoma: "Jau atėjo laikas kada visa Lietuvos liaudis—o ne vien tik tos ar kitos politinės pakraipos žmonės—privalo susirūpinti padėtimi mūsų brangių brolių ir seserų, kurie save aukoja visų mūs naudai.

"Tad šaukiame visą Lietuvos visuomenę, visus piliečius be partijų ir pažiūrų skirtumo susijungti ir organizuoti pagalbą visiems politiniams kaliniams ir antifašistams ir jų šeimoms."

Su didžiu džiaugsmu pritariam gerbiamųjų profesorių ir kitų žodžiams.

—Lietuvos liaudies fronto pritarimu įsteigtos organizacijos politiniams kaliniams ir jų šeimoms remti — pavadintos "Liaudies Pagalbą"—Centro komitetas jau turėjo savo pirmą, steigiamąjį posėdį. Iš visos širdies sveikinam "Liaudies Pagalbą" ir linkim kuo geriausio pasisekimo darbe.

—Liaudies Pagalbos C.K. jau išleido pirmąjį savo organo numerį.

—Kaune įsteigta 30 jaunuolių grupė—"Jaunimo frontas." Vienas jos uždavinių yra šelpti kalinamus antifašistus. Karštai sveikinam.

—Žydai jaunuoliai Kaune sukūrė gan platų ratelį politkaliniams ir jų šeimoms remti. Ratelis pasivadino "Ifra" (Jungtfraint fun politiše arestirte—poltinių kalinių jaunieji bičiuliai). Bravo!

—I-II mėn. Kaune veikė 10 ratelių, iš kurių kiekvienas pasistatė sau uždavinį padėti vienam pažįstamam politiniui kaliniu. Be to veikė 1 ratelis, kurio uždavinys buvo aprūpinti vieną politinio šeimą. Visi tie rateliai pinigais ir produktais surinkę apie 125 litų.

VOKIETYS TURĖJO 20 PAČIŲ

Toronto policija ilgai ieškojo vokiečio Fritz Roediger, kuris atvykęs į Kanadą truputį padirbo mėsininku, o paskui vedė pačias paskui viena kitą ir iš jų susikrovė nemažą turtą, esanti net keliuose bankuose Toronte. Jis pačių ieškojo kur tik jam papuolė, nekurių ieškojo ir per laikraščius. Žinoma, pasinaudodamas netikra pavarde. Su keliomis moterimis įvyko misterija: policija gauną davinių, kad jos buvo su Roedigeriu vedę, bet po kiek dienų pranyko ir niekur policija jų nesuranda. Labiausia ieškoma tūlos McKenzie, su kuria Roedigeris apsivedė 1935 metais rugpiūčio mėnesyje. Po kelių dienų moteris išvažiavus neva į Winnipegą ir nuo to laiko jos ir vyro daugiau niekas nematė. Policijos tyrinėjimai parodo, kad moteris buvo Kingstone, bet kur dingo, niekas nežino.

Kaip ėjo tas biznis nieko nežinojus nė policija, bet praeitais metais ant vieno laivo, kursuojančio tarp Toronto ir Port Dalhousie, buvo paliktas vienas lagaminas. Kompanija manė, kad bevažiuojantį kurį keleivį ištiko nelaimė ir jis įkrito į ežerą, tačiau sulyg kompanijos patvarkymų lagamino be metų laiko neatidarė. Po metų laiko atidarius lagaminą, ant daiktų viršaus buvo padėtos atvirutės, adresuotos net keturioms jo žmonoms, gyvenančioms skirtingose vietose. Visoms išreikšta linkėjimai ir prižadėta jas atlankyti. Šios atvirutės policiją davedė prie tyrinėjimų ir naujų sensacijų atidengimų. Pasirodė, kad daugelyje vietų Toronte ir kituose miestuose yra Roedigerio apsivedimų ir gyvenimo pėdsakų. Kambariuose, kur gyveno randama aštrių peilių ir nuodų.

Lagamino palikimas ant laivo buvo mėginimas pasiskelbti save žuvusiu. Tačiau nepavyko ir Roedigeris buvo suimtas ir nuteistas devyniems metams kalėjimo už daugpatystę ir vagystes, bet visi prasižengimų rekordai iki šiol dar nėra surasti.

ŽMONIŲ JUDĖJIMAS KANADOJ

Dominijos statistikų biuras praneša, kad visoj Kanadoj gimsta po 645 kūdikius, po 288 miršta ir kasdien pribūna po 124 imigrantus. Kūdikis gimsta kas 2 minutės ir 14 sekundų, o vienas miršta kas 5 minutės.

Mokslas, Technika ir Įvairenybės

KAIP PRASIDĖJO GYVYBĖ

Mokslininkai apskaičiuoja, kad ant mūsų žemelės yra įvairių rūšių augalų padermių veik ketvirtdalis milijono ir virš pusės milijono skirtingų rūšių gyvūnų. Iš šio skaičiaus daro išvadas, kad ant žemės dabartiniu laiku yra mažiausia milijonas moderniškų gyvulių ir augalų. Prie to, yra atrandama virš šimto tūkstančių įvairių iškasenų, iš kurių apie 5 nuošimčiai kada nors buvo gyvosiomis padermėmis. Tad su dabartiniu ir praeities gausių organizmų skaičiumi mokslininkai stato sau klausimus, kaip susiformavo šie organizmai.

Tačiau, po kelių šimtmečių mokslo ieškojimo, dar ir šiandien į tą klausimą nerandama galutino atsakymo. Apie gyvybės pradžią yra daug atsakymų, kurie krinta į tris pagrindines kategorijas. Pirmieji teigia, kad gyvybę sutvėrė kokia tai virš gamtiška jėga; antrieji sako, kad gyvybė ant žemės atėjo iš kokios nors aukštesnės planetos; o tretieji sako, kad gyvybė atsirado tuomet, kuomet neorganiški elementai pačios gamtos buvo sumaišyti ir paversti organiškais (Organiškais daiktais vadinami tie daiktai, kurie gali jau tverti kitą, neorganiškais, kurie kitiems negali duoti jokios pradžios). Mokslas ir ieško tikrojo atsakymo šiose trijose kategorijose. Pirmoji kategorija, būk kokia dieviška esybė sutvėrė gyvybę, mokslui neturi jokios reikšmės ir kaipo bevertę visiškai atmetė. Antrosios kategorijos aiškinimai nors ir neturi prirodymų, bet pakol kas vis nepradingsta nuo aiškinimų scenos. O trečiosios kategorijos aiškinimai, kad gamta neorganiškus elementus perkeitė organiškais, randa vis daugiau pritarimo ir skaitoma tikslingiausiu gyvybės susitvėrimo išrišimu.

Pakol pasaulis neturėjo moderniškos geologijos pamatų, buvo manoma, kad tarp organiškų ir neorganiškų dalykų yra griežti poliai, bet devyniolikto šimtmečio pradžioj pradėjus augti moderniškai geologijai tarp neorganiškų ir organiškų dalykų demarkacijos linija darėsi vis švelnesnė ir švelnesnė iki galutinai išnyko. Per tą laikotarpį tūkstančiai organiškų substancijų buvo sudėta su kitais dalykais. Pavyzdžiui, hydrokianiškos rūgštys bestovėdamos vandenyje sutveria šlapmedegę ir kitas substancijas, kurias galima atrasti gyvuos audiniuos. Garavimo, cukraus ir nitrogeno substancijos gali būt pagimdytos prie tam tikros padėties, kuri buvo senuose laikuose. Šiuos dalykus surinkti krūvon turi būt tam tikras garavimas, saulės kaitinimas ir vandens paviršiaus padėtis.

Mokslininkai dabar jau sugeba padaryti tokius proteinus, su kuriais gali sukontroliuoti žemesnių augalų gemalus. Prie to žinoma, kad visų augalų medžiaga yra žemėj, vandenyj, ore ir saulės šviesoj. Augalas iš žemės ima drėgmę, fosforą, potašių, kalkes ir kitas reikalingas medžiagas, o iš oro garus, oksigeną ir kitką. Tačiau šiems dalykams į krūvą sutraukti turi būt tam tikras mechanizmas. Šiandien tokį mechanizmą augalas ar gyvūnas palieka savo sėklose kitam, o prieš bilijonus metų ant pačios žemės buvo tokios sąlygos, kad vykdavo daugybė oro, vandens ir žemės susimaišymų ir perkeisdavo iš neorganiško elemento į organišką elementą. Pavyzdžiui, krisdamas meteoras sutverdavo tam tikras aplinkybes. O tokių kritimų senovėje buvo daugybė.

Jūrų vandenyje buvo tokios sąlygos, kad jos davė gyvybei pradžią. Per bilijonus metų ta gyvybė tobulėjo ir pagaliau išsiskirstė į daugybę šakų. Tokią tai tezę apie gyvybės atsiradimą paduoda mokslas.

AUGALŲ IR GYVULIŲ SUKRYŽIAVIMAS

Pirmiau dauguma mokslininkų gyvulių ir augalų atžvilgiu laikėsi klasifikacijos sistemos, į dviejų ar daugiau rūšių sukergimą ir per tą veiksnį naujos rūšies augalo ar gyvulio išvystymą nekreipė domės, nes manė jog kiekviena grupė yra griežtai skirtinga nuo kitos. Tačiau dabar tais dalykais visose šalyse daug darbuojasi genetikai ir gauna geras pasekmes. Atmainų organizmuose padaro ne tik sumaišydami dvi veisles, bet ir su X-ray spinduliais, šiuma ir kitomis jegomis paveikia į kromozomus—celių dalees, kurios atsakomingos už pereidimus paveldėjimų—juos sumaikina arba sujungia su kitonis padermėmis.

Pasekmėje veislių sukryžiavimo pasaulyje atsiranda vis naujos ir naujos grupės augalų ir gyvulių. Bet dar nereiškia, kad pirmoji naujoji gentkartė jau užtektinai yra stipra gimdyti naująją veislę. Kartais tie maišymai tenka pakartoti per daugelį gentkarčių iki pasidaro pastovi. Pavyzdžiui, mulai yra arklių ir asilų mišinys, bet pasitaiko, kad mulai nepajėgia atproduktuoti save iki nebūna kryžiavimas pakartotas. Tas pats pasitaiko ir su kitais gyvuliais.

Su gyvulių sukryžiavimu pasiekta daug rezultatų. Arklys sumaišytas su zebra, amerikoniškas bizonas su namine karve ir pasiekta daug naujų veislių. Tačiau šioj gadynėj į viską žiūrima iš komercinio taškaregio, tai kurie mišiniai nenaudingi komerciniai, į juos nekreipiama nei atydos.

Augalai reikalingi šaltuose ir karštuose rajonuose, kad jie nebijotų įvairių ligų ir visokių gamtos plėgų. Gyvuliai irgi naudingi, bet iš jų išvystyti kitą veislę užima daug laiko. Tačiau per keletą metų gaunasi rezultatai. Štai vienam Suvienytų Valstijų agrikultūros departamente darant tyrinėjimus su keturių rūšių avimis gauta beuodegių avių veislė. Iš 1934 metais ten atsiradusių ėriukų 22 buvo visai be uodegų, 18 turėjo vieno colio ar trumpesnes uodegas, 10 turėjo tarp vieno iki dviejų colių uodegas, o tik devyni turėjo virš dviejų colių ilgio uodegas. Reiškia maišymas dar neužbaigtas.

Kviečiai sumaišomi su tam tikra žole, kuri turi atsparumą prieš ligas ir šalčius. Tačiau tokių kviečių generacija neduoda vaisių, jie turi būt vėl sukryžiuojami su tikraisiais kviečiais ir taip pakartojus keletą kartų gaunasi reikalingi kviečiai.

Su augalų sukryžiavimu didžiausių rezultatų pasiekta Sovietų Sąjungoj. Ten ištisi laukai dabar auga prieš kelis metus pasauliui nežinotų augalų.

Turint omenyj, kad gyvulių ir augalų sukryžiavimo mokslas yra dar visai jaunas, o jis jau tiek daug nuveikė, kad drąsiai galima tikėtis, kad už kelių šimtmečių mūsų žemę puoš tobulesni medžiai, augalai ir jos žolę peš moderniškesnės veislės gyvuliai.

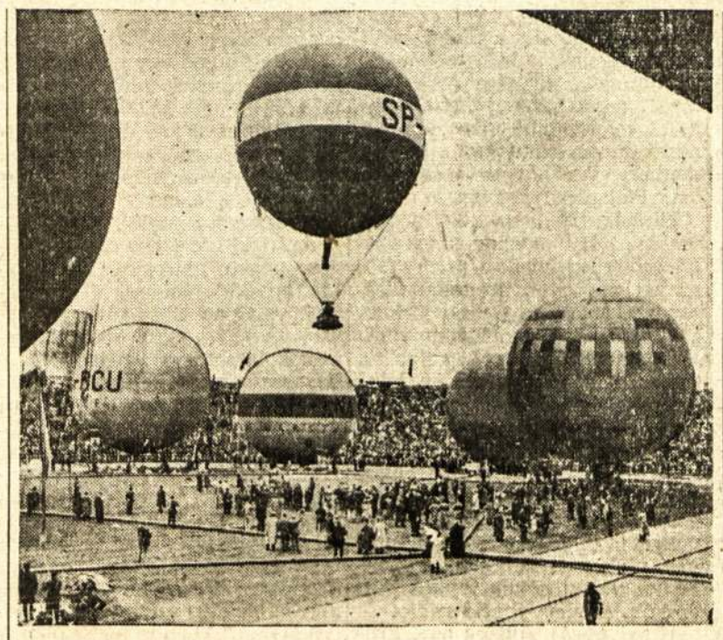

Baliūnų lenktynės Brusely je, Belgijoj.

CENTRALINĖS AFRIKOS ŽMONIŲ GYVENIMAS IR PAPROČIAI

Centralinėj Afrikoj nuo pat kūdikystės vaikai įtraukiami į sunkius darbus; nežiūrint ar jų tėvas būtų genties viršininku, ar neturtingas grupės narys, ant visų vaikų gula sunkaus darbo prievolės.

Mergaitės labai jaunam amžiuje būna sužadėtos vedyboms. Vedybų sutartis padaro vyrų ir mergaičių tėvai. Kaip kuriuose rajonuose tokios sutartys padaromos mergaitėms tik užgimus ir baigiasi vedybinėmis ceremonijomis, kada apsiveda, bet jau nuo pat užgimimo prasideda už mergaites mokesčių mokėjimai jų tėvams. O kaip kuriuose rajonuose, kurie randasi po arabų įtaka, būna ir kurijozinių sutarčių, nes jos padaromos dar prieš mergaičių gimimus; reiškia laike motinų neštumų. Jei gimsta mėrgaitės, tada jos turi tapti sutartininkų žmonomis, o vaikai turi tapti sutartininkų ištikimais draugais.

Vedybiniai išmokėjimai turi tris funkcijas: iškilmingą vedybų formų, panašią mūsų laisniams ar registracijoms; užtikrinimą mergaitės tėvams, kad ji bus gerai užlaikoma, ir apmokėjimą mergaitės tėvams už tą darbą, kurį ji būtų atlikus jų laukuose ir namuose.

Vedybiniai išmokėjimai kaip kada įgauna ir mainų formą, vietoj mokėjimų pinigais ar daiktais. Daleiskime Mawa nori vesti Samaki seserį, bet negali mokėti jos tėvų reikalaujamos kainos. Jis nusprendžia išmainyti ant savo sesers. Kaip kada ir tėvai duoda tokius patvarkymus. Reiškia, vedyboms naudojama galva už galvą. Kas atsitiks, jei Mawa sesuo numirtų? Jis atiduos savo pačią atgal (ką Francijos kolonialės teisės draudžia) arba duos Samakiui kitą seserį, jei jis turi. Jei neturi, jis apmoka galvyjais arba produktais.

Vedybiniai mokėjimai keičiasi sulyg rajonų ir luomų. Turtingam agrikultūriniam plote, vedybinės mokestys lyginasi penkiems tūkstančiams frankų; o neturtinguose rajonuose už pačią duodama keletas kauptukų arba koks drabužis.

Jaunos afrikietės yra persiėmę naturališka elegencija. Niekas geriau negali pailiustruot jų naturalinio elegantiškumo, kaip jos pačios, kada po dienos darbų eilėse slenka per džiungles, ant galvų nešiną didelius pripiltus indus ir išlaiko visišką pusiausvarą. Retai jos esti storos, jų rankos ir kojos yra gražios formos, dantys balti gerai suformuoti. Bet Afrikoj, kaip ir kitose šalyse, gamtinį gražumą papuošia tūkstančiais dirbtinų pagražinimų.

Alours giminės moterys nusiskuta galvas, išpešioja antakius ir blakstienas, o laike subrendimo amžiaus išsimuša iltinius dantis, kas reiškia pamėginimus, ar gali moteris išlaikyti skausmus. Nosį, ausis, rankų riešelius apkabina įvairiais pagražinimais. Kitos giminės moterys net naujagimiams suvaržo galvas, kad jos pasiilgintų. Jos nuogos arba pusnuogės atsigula ant rąstų po bananų lapais ir grudina savo kūnus prie tropiškos temperatūros ekstrimiškų atmainų.

Kas stebina, tai nekurios afrikietės turi didelę drąsą net pačios save gydyti. Pavyzdžiui, vienos giminės viršininko duktė atėjo pas dailydes ir pareikalavo vinies. Vinį padėjo į žarijas, tuo pačiu laiku nusilupo bananą, žieves įdėjo burnon ir saugiai išdegino jai skaudantį dantį.

Daugpatystė yra labai išsiplėtus tarp afrikiečių giminių. Tai praktikai yra daug priežasčių. Pirmiausia, kad mergaičių daugiau gimsta, negu berniukų, o merginos nenori tapti senmergėmis, jos turi pasirinkti daugpatystę arba tapti prostitutėmis. Kita, prestižas ir turtingojo galia skaitliuojama nuo jo turimų pačių skaičiaus. Pačių skaičius irgi priklauso nuo rajonų. Azandi giminės galva turi virš dviejų šimtų pačių Kitų giminių viršininkai turi teisę turėti nuo 60 iki 100 pačių, bet neturtingesniųjų giminių viršininkai turi pasitenkinti nuo 20 iki 30 pačių. Tačiau šale skaitlingos daugpatystės, neturtingesnės giminės vyrai turi pasitenkinti nuo vienos iki penkių pačių. Šios giminės gyvena džiunglių gilumose.

Jei vyro tėvas turėjo šimtą pačių ir jam paliko kastos "titulą," o jis turi tik vieną pačią, iš jo atimamas "titulas" ir skaitomas užsitarnavusiu gėdą.

R. S.

SAULĖS UŽTEMIMAI IR PRIETARAI

Birželio 8 dieną įvykęs saulės užtemimas nesimatė nei Amerikoj, nei Europaj. Šis užtėmimas skaitomas keturi tūkstančiai šeši šimtai devintas dabartiniame metskaitliuje, o 7,494-tas nuo 1008 metų senojo metskaitliaus. Iš visų šių saulės užtemimų tik vienas šeštadalis buvo visuotini užtemimai.

Saulės užtemimai įvyksta kada tarp saulės ir žemės ant tiesios linijos užeina mėnulis ar kita kuri planeta, bet del žmonių tamsumo iki šių dienų apie saulės užtemimus yra užsilikę daugelis prietarų, o senuosiuos amžiuos saulės užtėmimai padarydavo didelę paniką. Yra vienas padavimas, kad saulės užtemimas sulaikė karą. Tai buvo 585 metais sename metskaitliuje, kuomet jau šešis metus buvo iškariavę medijonų ir lidijonų armijos. Tuomet iš dienos pavirto naktis, kareiviai baisiai persigando ir tuo buvo padaryta taika.

Trečiame amžiuje prieš dabartinę metskaitlinę, saulės užtemimas paskatino prie užpuolimo garsiųjų Syrakiuzo plėšikų ekspediciją, kuri su 60 nedidelių laivelių pasiruošusi puolė Afrikos pakraščius. Mat, gaujos vado manymu saulės "pajuodavimas" reiškė ateinančias juodas dienas afrikiečiams, todel ir pasiuntė savo laivyną užpuolimui.

Daugelis primityviškų žmonių pamatę temstančią saulę manydavo, kad šviesą ir šilumą kėsinasi praryti koks tai milžiniškas smakas. Kokopa giminės indėnai manė, kad saulę ryja driežas, o koktava giminė manė, kad saulę ryja juodoji voverė. Kaip kurie manė, kad ryja žuvis. Ankstyvieji estonai, armenai, finai, pietų slavai ir kitos tautos tikėjo, kad tą padaro koks tai baisūnas. O tarp nekurių Šiaurės Amerikos indėnų giminių saulės užtemimo apibudinimo terminas reiškia "varlės ryjimą." Meksikoj buvo manoma, kad saulę užpuola jaguaras ar kitas kuris žvėris. Taip per visą pasaulį apie saulės užtemimus buvo laikomasi daugybės prietarų, iš kurių daugelis yra užsilikę ir iki šių dienų. Pavyzdžiui, katalikai ir dabar dar nesidrovi pasakoti, kad būk del Kristaus mirimo užtemus saulė ir drebėjus žemė.

NE KAPITALIZMU SUVALDYTI GAMTĄ

Vakarų Kanada—derlingosios žemės plotai, Britų imperijos kviečių aruodas. Šiandien tuos plotus degina 110 laipsnių karščio saulės spinduliai, dideli uraganai suka derlingąjį juodžemį ir juo užkloja kritusių gyvulių lavonus, farmerių namelius ir prieš keletą metų buvusį kviečių aruodą paverčia baisiąja Sachara. Žūsta javai, žolės, badauja ir žmonės. Štai dar nesenai Saskačevano provincijoj apytikriai skaitant dirbo apie 30 milijonų akrų žemės iš kurios apie 20 milijonų akrų apsėdavo. Kiekvienas akras atnešdavo 40-60 bušelių kviečių. Tačiau šiandien visai kitas vaizdas, vietoj 30 milijonų dirbamos žemės, šiais metais buvo priskaitoma tik 14 milijonų akrų dirbamos žemės, iš kurios tik devyni milijonai užsėta, bet imti derlių priseis tik nuo penkių milijonų akrų. Bet vietoj 40-60 bušelių nuo akro, farmeriams prisieis pasitenkinti tik su 10-15 bušelių nuo akro.

Kas sumažino ant tokios didelės proporcijos sėjos plotus? Nugi užviešpatavus kapitalistiniam kriziui, kelis metus farmeriai neapsėjo visos žemės, o po tam prasidėjo gamtos nelaimė—užpuolė sausros. Ir štai šiuose derlinguose plotuose yra daugelis farmerių, kurie per aštuonis metus kas pavasaris apsėjo žemę, bet niekad neprisiėjo imti derlių, o šiemet tuos plotus atvirai pradedama vadinti mirties plotais. Na ir kaip nevadinti, iškrito tūkstančiai gyvulių, išdžiūvo daugybė ežerų, tarp jų ir Johnson ežeras. Badauja šimtai tūkstančių gyvulių, badauja 300 tūkstančių žmonių ir šaukiasi į valdžią: "Atsiųskite mums ir mūsų gyvuliams maisto, o ne tai atsiųskite kulkų! Mes iššaudysime galvijus ir arklius, nes neturime kuo maitinti."

Kaip kas gali paklausti, kaip didelis šis sausrų sunaikintas plotas? Nagi visoj Saskačevano provincijoj yra 301 municipalitetas arba, kitaip pasakius, valsčius, o iš to skaičiaus 175 municipalitetuose viskas sunaikinta. Tačiau sausros plotas nesibaigia Saskačevano rubežiais, jis siekia Manitobos ir Albertos provincijų kraštus visiškai ir beveik visus Kanados vakarus dalinai. Tai tragedija, apie kurią kalba ne tik Kanadoj, bet ir visame pasaulyje.

Otawos ponai ne tik dabar daro tyrinėjimus, bet jau keli metai, kaip jie paskelbė tų sričių farmeriams, kad jie gyveną ant sausros plotų ir patarė jiems apleisti tą šalį ir vykti į šiaurę išdirbti iki šiol nejudintus žemės plotus. Žmonės tiek prakaito pralieję nenori apleisti pirmiau buvusio didžiai derlingo rajono: šaukiasi į valdžią, "duokite pagalbą ir atstatykite mūsų šalį." Jie žino, kad sausrai nugalėti reikalinga tik 400 milijonų dolerių. Už tą sumą galima įtaisyti irigaciją ir vėl sužaliuotų ant tų plotų kviečiai, ir vėl byrėtų milijonai bušelių kviečių.

Tačiau Otawos ponai žino, kad už 400 milijonų dolerių galima prisipirkti moderniškų laivų, pasistatyti daugybę aerodromų, pasidaryti tūkstančius patrankų ir su visa ta amunicija puikiai patarnauti Anglijos imperializmui. Kas jiems, kad išnyks derlingas vakarų Kanados plotas? Kas jiems, kad del Vakarų Kanados sausrų tik per pereitą sąvaitę kviečių eksportas į užsienį nupuolė 1,056,923 bušeliais, o sulyginus su pereitų metų ta pačia sąvaite, nupuolė, net 1,432,980 bušelių?

Valdžia tikisi, ji suras kitą būdą pinigams gauti, bet Vakarų Kanados gyventojams niekis tie keturi šimtai milijonų dolerių prieš praradimą kviečių išteklių. Jie reikalauja irigacijos ir jiems tą sako Kanados Komunistų Partija. Ji žino, kad po vadovybe jos pirmtakūnės Sovietų Sąjungoj tapo užkariauta dideli plotai buvusių dykumų ir šaltose arktikos srityse prigydyti kopūstai, tai kodel negalima apginti nuo sausrų civilizacijai prieinamą Vakarų Kanadą?

Ir štai šiandien, kuomet Sovietų Sąjungoj į įvairias raštines ateina kasdien po 200 jaunuolių, norinčių vykti į kapitalistams neprieinamas arktikos sritis, kada šimtai trobesių dygsta dykumose, kada orlaiviai kovoja prieš įvairias gamtos plėgas, kada atidaromi iki šiol negirdėti kanalai ir gaivina carizmo laikais nuo sausros kentėjusią augmeniją, tada iš Vakarų Kanados kasdien išvažiuoja po šimtą žmonių kitur "laimės" ieškoti.

Kur į tai reikia ieškoti atsakymo? Kaip kas pasakys, kad iš debesų toki įsakymai paeina. Ne, už tai kalta ne gamta ir ne kokia dieviška esybė, o kaltas pats žmogus. Štai ką sako garsus Sovietų mokslininkas Iljin sąrišyje su kova prieš dykumas:

"Smiltis paliuosavo, smlitims laisvę davė pats žmogus.

"Taip jis — žmogus—paleido ant liuosybės smėlį. Tai jis sutraukė retežius, kurie laikė sukaustę priešą."

Čia Iljinas kalba apie smėlio dykumas, kurias nugalėti reikalinga daugybės jėgų. Toliau jis sako apie jų nugalėjimą:

"Nejaugi jie palikti liuosybėje?

"Ne, jie galima sulaikyti. Jie reikia užsėti žolėmis. Mes negalime laukti, kol jie patys apaugs, apžels. Tam išeitų perdaug laiko. Mes pasiųsim į dykumą lėktuvus. Tegul lakioja, tegul skraido virš dykumos, apipila ją sėklų lietum." Taip tai sako Iljinas savo knygoj "Gamta Ir Žmonės."

Tai ne pasaka, bet tikrovė, kuri vykinama Sovietų Sąjungoj. Juk netaip senai nuo sausrų kentėjo Pavolgės rajonas, o šiandien ten apie sausras pradedama pamiršti. Tačiau turi būt žinoma, kad sausrą negali nugalėti vienas žmogus, tam turi būt organizuota draugija, kuri dirba ne kapitalistų naudai, bet dirbančiųjų gerovei. Kas kita yra su Kanados tvarka. Jos ponams rūpi vien kaip iš užaugančių kviečių gerai pasipelnyti, o neapsaugoti jų auginimą.

Kaip galima nugalėt sausras ir kitas gamtos statomas skerspaines kiekvienas gali rasti tinkamą atsakymą knygoj "Gamta Ir Žmonės." Galite gauti iš ALDLD Kanados Veikiančio Komiteto. Plačiai išstudijavę matysite, kad kaip ne asilui laižyti medų, taip ne kapitalizmui nugalėti gamtos skerspaines. Kaip, sausras, arktiką, šiaurės ašigalį, ir kitus iki šiol nepriieitus plotus nugali ne išnaudotojų grupelė, bet organizuota del žmonių gerovės visuomenė.

Vakarietis

Kuriais Keliais Per Ašigalį Skrido Sovietų Lakūnai

Sovietų lakūnams pasekmingai perskridus per šiaurės ašigalį antru kart ir pasiekus skridimo ilgio rekordą, Maskvoj buvo išleistas komunikatas, kuriame nurodo skridimo kryptį ir sąlygas. Orlaivis Ant-25 išskrido liepos 12 d., 3.21 val. iš ryto, Maskvos laiku iš Maskvos. Kelionė: Kolgujevo sala, Naujoji Žemė, Franz Jozef žemė, šiaurės ašigalis, princo Patriko sala ir Blankslantas. Po tam orlaivis 120 meridijanu skrido virš Kanados teritorijos, perskrido Rocky kalnus, pasiekė Pacifiko vandenyną netoli Seattle ir perskrido San Francisko ir Los Angeles miestus.

Liepos 14 dieną, 6.30 val. po pietų, Maskvos laiku, pusiaukelėj tarp Los Angeles ir San Diego orlaivis nusileido. Jis ore išbuvo 63 valandas ir 9 minutes. Tiesi tolumo linija per Kolgujevo salą ir Naująją Žemę sudaro 10,200 kilometrų, bet orlaivis padarė beveik 11,500 kilometrų. Iš tos kelionės orlaivis lėkė virš ledų ir jūrų virš 5,500 kilometrų. Iš Maskvos išlėkė giedriu oru, bet ties Zagorsku įlėkė į tirštus rūkus. Geras oras buvo virš Karsko jūrų. Pradedant skristi virš Franz Juozapo žemės turėjo perskirsti tirštus rūkus ir ties 85-86 paralele cikloną. Lėkė labai aukštai ir išsigelbėjo nuo siaučiančiųjų virš šiaurės ašigalio ciklonų.

Maxim Gorky — Vertė Vinco Duktė

Mano Universiteto Dienos

Ir taip aš vykstu į Kazanių; mokytis universitete.

Tai buvo studentas Nikolai Jevreinov, inteligentiškas gražus jaunuolis, su pasitikinančiomis akimis del moters, kuris įkvėpė idėją man eiti į universitetą.

Jis gyveno aukštutinėje dalyje namo, ten, kur radosi mano kambarys, ir matydavo mane dažnai su knyga po pažasčia, ir tas interesavo jį.

"Tu esi parinktas gamtos tarnauti mokslui," jis sakydavo išdidžiai kratydamas savo ilgus plaukus.

Tada aš nežinojau, kad kas galėtų tarnauti mokslui didume zuikio, bet Jevreinov nurodinėjo man aiškiai, kad universitetai tik ir reikalauja lygiai tokių jaunų vyrų kaip aš. Jevreinov sakė Kazaniuje galėsiu gyventi kartu su juo, lankyti kasdieninius mokyklos kursus laike rudens ir žiemą išlaikyti "keliatą" kvotimų. Taip jis perstatė tą "keliatą." Ir jau kartą universitete, tuomet būsiu apdovanotas stipendija, ir po penkių metų išeisiu mokslininku. Ir tas viskas išrodė labai lengva del Jevreinov, kuris buvo tik devyniolikos metų jaunuolis, ir labai gailestingos širdies.

Po išlaikymo savo kvotimų jis išvažiavo. Ir trumpu laiku po to aš pasekiau jį.

"Nebūk rūstus su žmonėmis—tu esi visuomet rūstus, tu pasidarei žiauriu ir neteisingai užsipuldinėjančiu. Tu paveldėjai tą nuo tėvuko. Taip, ką gero susilaukė jis už tat. Jis gyveno taip ir baigė tarsi beprotis. Nabagas senas žmogus. Atminkie vieną dalyką: Tas nėra Dievu, kuris teisia žmones — velnias daro tą. Sudiev." Ir nusišluoščiusi karčias ašaras nuo savo rudų rankų lėtu veidu ji tarė:

"Aš žinau, neteks mums daugiau susitikti, tu nepastovus sutvėrimas, blaškysiesi toli kur nors, o aš turėsiu mirti . . ."

Vėliau, kada pamačiau tą mažą ir taip brangią moterį, staiga aš pajutau, kad niekados nebuvo žmogaus, taip draugiško man, taip artimo širdžiai.

Aš išsitiesęs ant dėnio laivo tėmyjau kaip ji stovėjo ten prieplaukoje darydama ženklus kryžiaus viena ranka, kita šluostėsi ašaras nuo savo veido galu suplyšusios mažos skepetaites, ir jos tamsios akys paliko pripildytos spinduliais nesumušamos meilės del žmonių.

Liepos mėnesį aš radausi pusiau-totorių mieste, uždarytoje dalyje vieno aukšto namo. Mažiukas namas stovėjo vienas pačiame gale siauros vargingos gatvės. Viena iš jo sienų priekyje turėjo griuvėsius namo, sunaikinto ugnies. Protarpiais augo bruzgai ir kitoki krūmokšniai, kurie pakilę laikė krūvą griuvėsių, po kuriais radosi didelis sklepas, kur benamiai šunes gyveno ir mirė.

Tą sklepą aš pamenu gerai kaip vieną iš mano universitetų. Jevreinov, motina ir dar du sūnūs gyveno iš vargingos pašelpos. Už trijų dienų po mano pribuvimo, kada vaikai dar miegojo, ir aš padėjau jai virtuvėje nuvalyti daržoves, ji atsargiai užklausė mane:

"Kokis buvo tavo tikslas atvykti čia?"

"Mokytis universitete."

Jos antakiai pakilo į viršų kartu su geltona oda ant jos kaktos.

"Tu gali skusti bulves labai gražiai."

"Aš mislinu, kad galiu." Ir aš pasakiau jai savo tarnystę ant garlaivio. Ji klausė:

"Tu mislini to užtenka, kad gavus leidimą į universitetą?"

Tuo laiku mano supratimas apie juokus buvo labai prastas. Aš ėmiau ją klausinėti rimtai, ir paskiau jai smulkmeniškai eigą, kuri buvo galutinas atidengimas durų žinyčios mokslo del manęs. Ji pasižiūrėjo.

Su kokiomis pastangomis ir rūpesčiu ta mažoji moteris vedė šeimyninkystę! Bet aš esu seniau išmokęs perdėm supainiotas pinkles chemijos ir ekonomijos virtuvės, ir aiškiai mačiau taupumus, su kuriais ši moteris buvo priversta sutikti kasdienį alkį jos kūdikių ir pavalgydyti, taipgi del nežinomos priežasties nemalonų jaunuolio pribuvimą ir blogą išmokinimą.

Suprantama, kiekviena riekė duonos, kurią skyrė man, buvo tarsi akmuo ant mano širdies, ir greitai aš pradėjau ieškotis kokio nors darbo. Aš palikdavau rytmetyje namus, kad pasprukus nuo pietų. Blogame ore aš praleisdavau savo laiką atskirai sklepe po sukrautų griūvėsių, neveizint smarvės pastipusių šunų ir kačių, jo sriuvenančio lietaus ir sukančio vėjo. Aš tuojaus permačiau, kad universitetas buvo tik svajonė, ir geriau aš padaryčiau, kad išeičiau į Persiją.

Aš taipogi į šį laiką išmokau svajoti apie milžiniškas keliones ir didelius karžiškumo darbus. Tas pagelbėjo man neužginčijamai sunkiose gyvenimo dienose, ir tų dienų buvo labai daug. Aš linksminausi daugiausia vien tik savo sapnuose. Iš išlaukinės pusės pagelbos nesitikėjau, ir netikėjau į nelauktus gerumus, bet laipsniškai mano noras išsivystė į jėgą priešingumams, ir juo sunkesnis gyvenimas augo, tvirtesniu ir be to daugiau inteligentiškesniu aš jaučiausi savaime. Aš supratau labai anksti, kad priešingumai su jų sąlygomis yra tas, kas padaro vyru.

(Bus daugiau)

Kanados ir Amerikos Lietuviai

"NUO VYRŲ IR GIMINYSTĖS SU MONKĖMIS IŠGELBĖK MUS VIEŠPATIE!"

Pasikalbėjimas su Minyškomis

TORONTO. — Nors Torontą galima skaityti Kanados kapitalistų centru, nes čia verda įvairus ekonominis ir dvasinis gyvenimas, bet iki šiolei čionai lietuvis nešė lyg tai "dvasinį skurdą." Mat, kur tik nepasisuksi, viskas nelietuviška. Biznierius turi mokintis anglų kalba biznį vesti, juokdarys angliškai nusijuokti, o mylintis dvasininkus angliškais terminais jiems savo griekus kaip ant delno išdėstyti.

Tačiau torontiečiai ne šapai! Negi jie leis pažeminti savo tautą. Štai per ilgus metus vis ieškojo sau tinkamo dvasios vado. Vienas buvo negeras, jam užkalė bažnyčią, kitas su dviem gaspadinėm del neturto turėjo išsikraustyti, o trečias, sulyg tikinčiųjų, "subolševikėjo." Ant galo prisiėjo jauną anglą išmokinti lietuviškai pasakyti "tegulbus pagarbintas" ir įrašyti jį į "lietuvių" sąrašą. Tas po bažnyčia įtaisė bingo, kaip kada ir alučio didelį barą ir "dūšių" atpirkimas eina pilnu tempu. Tai vis sensacijos. Tačiau to nepakanka. Toronto tikintis lietuvis sužinojo, kad "šventos religijos" gali mokyt ne tik vyras, bet ir moterys. Tad kodel nepamėginti? Nutarta, padaryta. Štai kažkur surado minyškas ir jos vaikščioja stuba nuo stubos.

Bet tikintieji torontiečiai žino, kad iš jų vienų tos minyškos gali tiek pelnyti, kiek pelnė Žablackas ant muilo, todel savo "gražuoles" pasiuntė per visus lietuvius, manydami, kad bolševikas ar cicilikas, tačiau sulyg minyškų įsakymo eis bingo lošti.

Pareinu vieną vakarą iš darbo ir randu dvi keistas lietuviškai kalbančias viešnias.

—Gerą vakarą, panelės! Ar iš toli atvykote?

—Nugi iš Suvienytų Valstijų arba, kitaip pasakius, iš viso "svieto,"—atsakė apie 30 metų amžiaus, juoduose rūbuose įlindus moteriškė, čiupinėdama ant krūtinės prisegtą didelį juodą kryžių.

—Na, visgi tokių lietuviškų viešnių, kaip judvi, Toronto lietuviai dar nėra matę! O kokiais reikalais važinėjate?

—Svietą mokinti meilės,—atsakė kita.

—Rodos, kad pasaulis moka mylėtis.

—Ne, ne to mes mokiname, bet mokiname mažus vaikelius, kaip jiems reikalinga elgtis, kad jie būtų laimingi.

Prisipažinus joms, būk joms rūpi viso pasaulio vaikai, paklausiau delko jos neužtaria Ispanijoj žudomų vaikų. Tada pradėjo aiškinti, kad Ispanijos žmonės negeri, nes gaudą kunigus ir tokias vienuoles, kaip jos, ir kalte kalą prie kryžiaus. Paklausiau, iš kur jos tai girdėjo, pasakė, kad taip rašo Draugas. Apibudinus joms, kaip Ispanijoj žmonės buvo prispausti, kaip jie išsirinko savo valdžią, kaip sukilo aristokratija, prie jos prisidėjo kunigai ir pats popiežius palaimino Ispanijos vaikų žudymą, o kur kunigai neprisidėjo prie sukilėlių, ten paties popiežiaus buvo prakeikti ir sukilėlių sušaudyti, jos užsigynė, kad apie tai nieko nežiną ir nenorį žinoti, nes jų tikslas esąs tik vaikučius mokinti.

—Na, mudvi seselės nežinome to, bet apsaugok viešpatie mus nuo to!

—Jei nežinote ir nenorite žinoti, tai kaip jūs galite tuos vaikučius mokinti?

Tada jos vengė tos kalbos ir pradėjo rodyti, kaip šešiolikos metų būdamos įstojo į vienulyną ir paaukavo savo gyvenimą "šventiems" tikslams. Esą gerai būtų, kad pasaulio merginos pasektų jų keliais. Mes su šeimininku apgailestavom jų likimą ir nurodinėjom, kad jos į vienuolyną papuolė kaipo gyvenimo aukos, nes daugelis merginų, negalėdamos numatyti geresnio gyvenimo, pasiduoda ne tik į vienuolynus, bet ir į prostitucijos namus. Ir kad tas tarnavimas vienuolyne neina žmonijos gerui, bet valdančiosios klasės gerui.

—Tai ką tamsta manai, kad blogai mes padarėme apsivilkdamos vienuolių rūbais? Ar patartum mums juos numesti?

—Kaip norite, taip darykite, bet jūs ir pati žmonija būtų daug laimingesnė, jeigu vaikščiotumėt ne šiuose rūbuose apsivilkę bet gyventumėte kaip šimtai Kanados lietuvaičių ir atliktumėt gamtos uždėtas jūsų pareigas, nes ir evengelija sako, kad bevaisis medis turi būt nukirstas.

Tada per jų skruostus kraujas pradėjo smarkiau tekėti ir matyt atsiminus savo jaunas dienas staiga viena su moteriškų pasididžiavimu lyg iš miego prabilo:

—Tai ką tamsta manai, kad mes su sesute buvom prastos, kad negalėjome gauti po vyrą?

Nenorėdamas įžeisti moteriškų jausmų pasakiau, kad galėjo gauti po vyrą, bet jauno amžiaus merginos dažnai būna suklaidintos, o paskui jau nenori prisipažinti prie tos klaidos ir taip laikosi per visą gyvenimą.

—Girdi, sesute, šis žmogus sako, kad mudvi ir tie 200 šešiolikinių, kurios įstojo į mūsų vienuolyną, pasielgė beprotiškai.

—Nelabai ir išmintingai,—pridūriau aš.

—Mudvi abi galėjome gauti po vyrą ir da po kokį, bet apsaugok mus nuo vyrų, viešpatie!

—Tai kokiems galams dar jūs apie vaikus rūpinaties, jeigu vyrų bijote?

Jos teisinosi, kad tą darą del jų išlavinimo. Išaiškinau, kad ir Ispanijoj tūkstančiai vienuolių "lavino" vaikus, bet išlavino juos būti žmogžudžiais tų žmonių, kurie žmonijai reikalauja geresnio gyvenimo. Paklausiau, ar jos vedasi kada nors tuos vaikus prie dirbtuvių vartų reikalauti darbininkams didesnio atlyginimo. Tada "šventosios" ant tiek išdrįso meluoti, būk vedasi vaikus prie dirbtuvių vartų pikietuoti, tą darąs ir Draugas, bet apie Ispaniją gynėsi nieko nežiną.

Melagėm pavadinti būtų buvęs per didelis moteriškų jausmų užgavimas, todel žodis po žodžio dasikalbėjome iki "griekų."

—Na, ar jūs įsivaizdinate, kad pasakojamas dievas yra ant tiek blogas, kad jis savo tvarinį už mažiausį prasižengimėlį meta stačia galva į verdančią smalą ir ten jį laiko per visus amžius?

—Vai ne, vai ne, dievulis geras, to jis nedaro. Iš kur jūs tą girdėjote, kad už mažus prasižengimus dievas žmogų meta į peklą?

—Nagi visi kunigai tą pasakoja ir net Draugas rašo,—pastebėjau joms.

—A, dievas baudžia, bet tik už didelius prasižengimus!

—Tai kokius jūs skaitote dideliais prasižengimais?

—Nagi kurie dideli, mirtini prasižengimai.

Norėdamas jas kiek giliau įvyti į pinkles, pastačiau komišką klausimą:

—Na, jeigu aš įslysčiau kur per langą pas tokią šešiolikinę, kaip kad jūs buvote prieš įstojimą vienuolynan, ar būtų mirtinas "griekas," ar ne?

—Žiūrint ką ten darytumėt, —atsakė šaipydamosi jaunesnė.

—Kaip žinot . . .—jai pastebėjau.

Matydama vyresnioji, kad jos draugė nemalonioj padėtyj, o klausantieji juokiasi, atėjo savo draugei į pagelbą ir pertraukė man kalbą:

—E, tamsta sustok! Mudvi su sesute į vienuolyną įstojome neturėdamos nei po šešioliką metų ir apie tokius griekus visai neišmanom ir nežinom nei po kokią pabaudą už juos dievulis skiria. O mirtingiausia nuodėmė yra ta, kad žmogus del apsileidimo sekmadienyj neina į bažnyčią ir neduoda ant šventų mišių apieros,—drąsiai paaiškino, manydama, jog aš ištikrųjų ieškau tų "griekų atleidimo."

Ant galo pastebėjau, kad visi kambaryj esantieji jokiam dievui netikime ir neieškome jokių "griekų atleidimo."

—Tai ką, tamsta manai, kad žmogus galėjo iš "monkės" išsivystyti?

—Galėjo būt ir taip!

—Vaje, vaje, sesute, kaip mes tokios gražios galėjom atsirasti iš tokios negražios "monkės." Bėkime namo. Aš neprisiimu "monkės," ji baisiai man negraži . . . Nenoriu nei vyro, nei "monkės." Bėgsiu pasakyti dvasiškam tėveliui ir parašysiu laišką savo motinėlei, kad mačiau žmogų, kuris sako, jog mes iš "monkės" paeinam . . .

Rankomis suėmė padelkas, labai mažais žingsniais ištripeno pro duris, Suvienytose Valstijose gimę ir augę dvi lietuvaitės, kurios išmintingai auginamos galėjo būti lietuvių pažiba, o dabar, pabuvę vienuolyne, išmokę nesiskaityti su gyvenimo faktais, kada joms nėra kitos išeities, kaip meluoti, būk vedą vaikus ant pikieto linijų, ir niekinti viską, kas tik daroma del žmonijos gero. Kuomet apsvarstai dalyką, tai apgailėtina, kad atvykę iš Lietuvos į Suvienytas Valstijas sunkaus darbo žmonės savo dukras išmokino eiti ne išmintingais keliais, bet leido joms nueiti Barbaros Ubrikos pramintu taku.

Tenka pastebėti, kad nežiūrint kokių įsitikinimų į Kanadą atvyko lietuviai, tačiau iš jų dukrų tur būt tokių nebus.

Tačiau matytis, kad mes Toronto lietuviai visgi dar nesame vieni, pas mus dar atsilanko tokių, kurie vieniems suteikia skanaus juoko, o kitiems didelės baimės. Reikia tikėtis, kad "šventosios" įgąsdins pekla ne vieną tikintįjį. O tas atsipirkimas nuo "peklos" kainuos desėtkus popierėlių su būvusio karaliaus Edvardo galva.

M. G.

Vadovauja lojalistų puolimams—Generolas Miaja, Ispanijos liaudies armijos vadas, kurio vadovybėje dabar liaudies armija smarkiai puola fašistus už Madrido. Paveikslas buvo nutrauktas laike italų belaisvių apklausinėjimo po mūšių Gvadalajaros fronte.

Hearsto Apylinkės Lietuv. Parėmė Ispanijos Kovot.

Šiomis dienomis gavau nuo draugo S. Zostauto laišką, kuriame, tarp kitko, prisiuntė Ispanijos liaudies kovotojams remti net trylika dolerių aukų. Pažymėtina, kad tą tryliką dolerių suaukavo tik šeši susipratę lietuviai. Draugas S. Zostautas aukavo $3.00, K. Bliumas—$2.00, L. Skunčikas—$2.00, P. Moskaitis—$2.00, J. Bliūmas—$2.00 ir P. Bajorūnas—$1.00.

Draugų pasielgimas gali būti pavyzdžiu ir kitiems lietuviams. Šie draugai gyvena kaipo naujakuriai, nedaug uždirba, bet laikas nuo laiko labai gausiai paremia visus darbininkų reikalus.

M. G.

Laiškas iš Ispanijos

Brangus Drauge!

Rašau jums antrą laiškutį, bet nežinau ar gavote pirmąjį. Jums pranešu, kad dar po biskutį krutu gamtos užlaikomas, ko ir jums velinu.

Pas mus tokios naujienos: labai šilta, o kuom užsiimu—nerašysiu. Manau jums aišku kareivio užduotis. Vienas dalykas, tai pas mus stokuoja muilo ir rūkymo. Drauge, jeigu galėtumėte prisiųsti kiek galint, būtų labai gerai. Gerai būtų, kad prisiųstumėt tabako. Aš priguliu Kanados batalijonui, antrai kuopai.

Drauge, aš labai laukiu Liaudies Balso. Būtų gerai, kad galėtume gauti Laisvę arba Vilnį. Pirmiaus šie laikraščiai pas mus ateidavo, dabar negaunam. Gal draugai sulaikė? Daugiau naujo kol kas nežinau. Toliaus parašysiu plačiau.

Aš manau, kuomet skaitysite šį laišką, tai aš jau būsiu ant fronto. Malonėkite perduoti proletariškus linkėjimus kitiems draugams.

Su draugiškais linkėjimais,

P. Bepirštis

Nuo redakcijos:— Šis laiškas rašytas birželio 19 dieną, tai yra prieš gavimą pirmojo laiško. Draugui siuntinėjamas kiekvienas Liaudies Balso numeris ir nuo vieno redakcijos nario pasiųstas siuntinys, kurį jau veikiausia gavo per draugą Smithą.

Tačiaus visiems Kanados lietuviams iš draugo laiško privalo būt aišku, ko ten kovotojams trūksta, ir kad reikalinga laikas nuo laiko pasiųsti jiems reikalingų daiktų. Taipgi aišku, kad ten randasi ne tik trys Kanados lietuviai, bet ir daugiau lietuvių, kurie gaudavo Laisvę ir Vilnį. Tad neužmirškime jų ir dažnai paremkime, kas priduos jiems daugiau atsparumo kariauti už pasaulio žmonių laisvę ir demokratiją.

Jei kas norėtų pasiųsti nuo savęs siuntinį, priduokite Liaudies Balsui.

Kliubas Nutarė Rengti Vilniaus Pavergimo Paminėj.

MONTREAL.—D. L. K. Vytauto Neprigulmingo Kliubo šėrininkų pusmetinis susirinkimas nutarė rengti 9 d. spalių Vilniaus pavergimo paminėjimą, Kliubo salėje. Buvo gandų, kad tą dieną ruošiasi paminėti kokia tai "Vilniaus Vaduoti Sąjunga," sako, net laikraštyj, Tysliavos "Vienybėje," pasiskelbę, kad jie ruoš Kliube tokį paminėjimą.

Kadangi tos "sąjungos" niekas nežino, tai kilubiečiai patys pasiėmė paminėjimo ruošimą. Nutarė kviesti visas Montrealo lietuvių draugijas, kad visi Montrealo lietuviai paminėtų, atiduotų užuojautą Lenkijos imperialistų-grobikų pavergti e m s mūsų broliams lietuviams.

Ateinantį šeštadienį, liepos 24 d., įvyksta Kliubo salėje, paties Kliubo ruošiami šokiai. Kadangi dabar ne kiekvieną šeštadieni šokiai yra, tai tikimasi, kad šį šeštadienį atsilankys publikos nemažai.

Bendrai iš Kliubo šėrininkų pusmetiniam susirinkime užduotų raportų, pasirodo, kad Kliubas per šį pusmetį gana gerai paaugo finansiniai ir šiaip organizaciniai. Tai rezultatai kliubiečių broliško sugyvenimo su visais Montrealo lietuviais ir kitomis draugijomis.

Kliubietis

Liaudies Balso Metinis Piknikas Rugp. 15 D.

TORONTO. — Kaip jau buvo pranešta, yra ruošiamas metinis Liaudies Balso piknikas, kuris įvyks rugpiūčio (August) 15 dieną, Westone, prie draugų Masių farmos. Manoma, kad bus didžiausias piknikas iš visų ruoštų piknikų. Prisiruošimo darbas jau vedamas.

Draugės ir draugai rengiasi organizuotai padėti pikniką padaryti sekmingu ir įdomiu. Bus įvairių laimėjimų, žaidimų ir sporto.

Jau Gauta Nemažai Dovanų

Draugės ir draugai, matydami būtiną reikalą paremti vienintėlį Kanados lietuvių laikraštį, Liaudies Balsą, sveikindami jam ruošiamą pikniką paaukavo: drg. J. Drazdis gramafoną; drg. V. Masienė, westonietė, gyvą gaidį ir sūrį; drg. Deksnienė savo rankų darbo paduškaitę; drg. A. Rušėnienė taipgi savo rankų darbo staltiesę; drg. Skurdelienė rankų darbo paduškaitę; drg. R. Antanavičienė dėžutę saldainių. Taipgi keletas draugų-ių yra pasižadėję sveikindami Liaudies Balso metinį pikniką paaukuoti ką nors. Gautos dovanos bus leidžiamos įvairiems laimėjimams, iš ko tikimės turėti gražią paramą Liaudies Balsui.

Visiems davusiems dovanas tariame širdingą ačiū. Taipgi kviečiame ir kitus draugus ir drauges prisidėti su dovanomis Liaudies Balsui.

Laukiame Svečių iš Aplinkinių Miestų ir iš Suvienytų Valstijų

Atsilankę į Liaudies Balso metinį pikniką ne tik kad paremsite laikraštį, bet taipgi turėsite progos pasisvečiuoti pas torontiečius, atlankyti gimines, pažįstamus, susipažinti su daugeliu lietuvių atvykusių iš Amerikos ir Kanados tolimesnių kolonijų.

Todel kviečiame draugus montrealiečius, hamiltoniečius, londoniečius, tilsonburgiečius, sudburiečius, rochesteriečius, detroitiečius, clevelandiečius, brookliniečius, chicagiečius ir iš daugelio kitų vietų.

Taipgi dar sykį atsikreipiame į vietines Toronto organizacijas, prašydami nieko nerengti ant rugpiūčio 15 d., o masiniai dalyvauti Liaudies Balso piknike.

L. B. Administracija

Barauskų Šeimyną Ištiko Didelė Nelaimė

TORONTO.—Šiandien gavau laišką iš Rochesterio, kuriame praneša, kad jau šešta sąvaitė kaip sunkiai serga torontiečiam gerai pažįstama Uršulė Barauskienė. Gydytojai teigia, kad širdies liga. Ligonė randasi kritiškoj padėtyj.

Tam pačiam laiške rašo, kad nuvykusį sesutės Barauskienės aplankyti torontietį Vincą Žilinską ištiko nelaimė. Draugas Žilinskas nusilaužė ranką ir dabar randasi Rochesterio ligoninėj.

Linkiu abiem pasveikti.

K. Genševičius

Keistutis Michelsonas Kalbės Montreale

MONTREAL, Liepos 20.—Kanados Lietuvių Komiteto Lietuvos Liaudžiai Ginti sekretoriaus draugo J. Lesevičiaus žiniomis, Kanados Lietuvių Komitetas Lietuvos Liaudžiai Ginti rengiasi minėti metines Kanados Lietuvių Kongreso Lietuvos liaudžiai Ginti sukaktuves rugpiūčio mėn. 1 dieną Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Neprigulmingo Kliubo salėj, 2161 St. Catherine Str. E.

Tame paminėjime kalbės svečias iš Suvienytų Valstijų, draugas **Keistutis Michelsonas,** veiklus priešfašistinis kovotojas.

Į paminėjimą užkviestos visos Montrealo lietuvių organizacijos. Taipgi užkviestas ir Toronto Lietuvių Komitetas Demokratijai Atsteigti Lietuvoj, kad atsiųstų atstovą.

Manoma, kad šis parengimas bus vienas iš didžiausių Montrealo lietuvių parengimų, kokie kada yra buvę.

KIEKVIENAS LIETUVIS, KURIS NORI ŽINOTI KĄ VEIKIA KANADOS LIETUVIAI IR KAS DEDASI VISAM PASAULY—SKAITO LIAUDIES BALSĄ, VIENINTĖLĮ KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTĮ.

Žaidimas Su Mirčia

Ei mirtie, tu nelaboji!—
Šitaip kartą sušukau.—
Ką tu veiki, tu kūdoji?—
Įsikarščiavęs šaukiau.

Dar nesenai tu Karpatuos
Savo dantimis griežei;
Mandžurijoj, po Pabaltes—
Etiopiją išaižei! . . .

Kur tu dabar jodinėji?
Kieno naudai tu veiki?—
Po Ispaniją, žiauroji!
Fašistinė, tu paiki!

Mirtis tuomi užsigavo,
Kai pelėda alkana.
Tuomet arti prilingavo,
Tarė, piktybės pilna:

Ispanijoj jodinėju,
Ten fašistų pasiųsta,
Ir pas jumis iš ten joju,
Nes jau esu užkviesta.

Gal reiks tave susitikti?
Ar atjoji jau tuojau?
Žinai, gali nebepykti,
Nes aš tavęs nebijau!

Miškų Dar-kas

Ivan Ditia Vertė **Petras**

PERGALĖTOJAI

Vienoj iš kavinių pačiam Neapolio centre sėdi sužeistas leitenantas Fabričio Čičilini. Jo dešinioji apibandažuota ranka pritraukė visų kavinės klijentų ir tarnautojų akis. Leitenantas per šiaudą geria iš stiklinės kokį tai geltoną vandenį ir tėmyja į dvi sinjoritas prie kaimyninio staliuko. Sinjoritos ką tai tarpe savęs kuždasi ir ant galo viena iš jų kreipėsi prie leitenanto:

—Ponas leitenante, jūs buvote Abisinijoj, ar taip?

F. Čičilini padarė rimtą veidą ir atsakė:

—O ne, brangi sinjorita, aš buvau Ispanijoj.

—O-o!— sinjoritos, kaip ant spiruoklių, pasisuka viena į kitą ir pasimaino jautringais žvilgsniais.—O-o! O-o! . . . Na, kaip ten mūsų kariuomenė, ponas leitenante, ji pergali?

—Na taip . . . bendrai pergali, —girdi leitenantas savo nuosavą, kraštutiniai neužtikrinamą balsą.

—Ponas leitenante, papasakokit mums, kaip jūs kariavot Ispanijoje?!

Leitenantas pakasė pirštu kaklą ir nenoriai pradėjo:

—Na, kariavom, paprastai pasakius . . .

—Jūs buvot Gvadalajaros fronte?

—Buvau.

—Na, papasakokit, papasakokit, ponas leitenante!

Leitenantas žiūri į sinjoritas ir mato, kad jokio pasityčiojimo pas jas nėra. Paprastai šitos mergaitės nieko daugiau neskaitė apart fašistinės spaudos. Ir tada, pasitaisęs pečius, leitenantas pradeda:

—Na ir davėm tiems mužikams-ispanams.

—Davėte?

—Būkit ramios sinjoritos! Ilgai mes atminsim Trihuek kaimą!

—Mes, ar jie?

—Tai žioma jie . . . Bet dalinai ir mes . . . Bendrai visi atsimins . . .

—Jūs ilgai atakavote, ponas leitenante?

—Ganėtinai. Iki nesutikom respublikiečių.

—Tai kaip tai yra? . . . O kada sutikot, tai ką? . . .

—Kaip tai "ką" . . . Taip pat tęsėm ataką, tiktai jau į priešingą pusę . . .

—Ką reiškia "į priešingą pusę," ponas leitenante? Jūs ką, atsitraukėte?

—Kaip tai galimą sinjoritos! Fašistinės italijos kareiviai nesitraukia. Paprastai mes permainėm kryptį. Iš sykio mes ėjom pirmyn, o paskiau irgi pirmyn, bet pasukom biskutį į šoną.

—Kodel į šoną?

—Taip buvo reikalinga. Strategija, mielos sinjoritos,—labai sudėtingas mokslas.

—Ką, jūs persekiojot ispanus?

—Na, žinoma. Žinoma visuomet ant kulnų. Mes dieną per kalnus—20 kilometrų ir jie—20 kilometrų. Mes—25, ir jie 25 . . .

—Dovanokit, bet kasgi buvo priešakyje?

—Žinoma mes. Argi fašistai gali užleisti kam nors pirmą vietą priešakyje?

—Kas tai yra čionais, nes mes nesuprantame . . . Ir paskiau: juk tas labai sunku—po 30-40 kilometrų i dieną . . .

—O mes, žinote, nelengvi, todel palikom kanuoles, gurguoles, šovinius—žinoma, kurie yra atliekami . . .

—Tas taipgi buvo įsakymas, ponas leitenante?

—Taip, paskiau ir įsakymas . . .

—O belaisvius jūs ėmėt, pone leitenante?

—Belaisvius? Mase. Pas mus, pavyzdžiui, kuopoj visi belaisviai.

—Na, kaip atrodė tie belaisviai, ponas leitenante? Bailingi?

—Visiškai bailiai ir prie to dviveidžiai ir išgamos. Nepasėja papulti į belaisvę, kaip tuojau užsirašo į Garibaldi batalijoną ir paskui per radio šaukia: "Jus apgavo . . . respublikoniai teisingi . . ."

—Mes nieko nesuprantam, ponas leitenante! Koks radio? Kas teisingi?

—A? . . . Na, nieko . . . Čionai aš tik taip sau . . . nuo nuovargio . . .

—Ir biskutį jūs prisiartinot prie Madrido per ataką? Apie 30 kilometrų?

—Ne, kodelgi . . . apie 50 60 kilometrų. Tai buvo girdėt vokiškos kanuolės bombarduoja Madridą, o po atakos . . . tyluma kalnuose . . . tiktai savosios kanuolės šaudo . . .

—Dovanokit! Ponas leitenante! Tad jūs ar atakavote, ar traukėtes?

—Aš jums gi sakiau, atakavom. Bet juk tas karas, sunkus dalykas. Kare atakuoji, o štai žiūrėk: kur toli tave ėmė ir atmetė . . . Dovanokit, brangios sinjoritos, to ne specialistam nėra galimybės suprasti. Taip tai.

Leitenantas pasišaukia patarnautoją, užsimoka, atiduoda karišką pagarbą abiems sinjoritoms ir išdidžia eisena palieka kavinę.

Metinis Liaudies Balso PIKNIKAS Montreale

VILLE LASELE, LACHINE RAPIDS

SEKMADIENĮ, LIEPOS (JULY) 25 DIENĄ

Šimtai Montrealo lietuvių dalyvaus šiame piknike. Iš kitų kolonijų svečių taipgi dalyvaus.

Piknikinė programa bus įvairi, susidedanti iš įvairaus amžiaus vyrų ir moterų lenktynių už čampionatą. Laimėjisiems bus duodamos dovanos ir ženklai. Įvairios komiškos lenktynės su laimėjimais. Žaidimai. Šokimai.

Populiarumo Kontestas Tarp Rytiečių ir Posančaliečių

Aldietės darbininkės ir Liaudies Balso simpatikės ruošia skanius valgius, o beto ir programoje žada iškirsti surprizų.

Visi Montrealo ir Apylinkės lietuviai-ės kviečiami dalyvauti. Parodykime šį pikniką tūkstantiniu pažmoniu.

PASTABA: Jeigu lytų, tai piknikas nukeliamas į rugp. 8 d.

ALDLD Pikinko Ruošimo Komitetas

Pavyko Tarptautinis Darbininkų Piknikas

Praeitą sekmadienį virš 10,000 Toronto darbininkų dalyvavo finų kempėse surengtame tarptautiniame piknike. Apskritai kalbant, šis piknikas buvo pasekmingiausias iš kada nors pirmiau buvusių piknikų. Gražiame klonyje, prie upelio, tarp medžių, kur tik nepažvelgei, visur buvo darbininkų susikimšimas, išstatyti pasistiprinimui stalai, įvairūs žaislai darbininkiškos vėliavos. Manoma, kad ta didžiulė minia paliko nemaža paramos darbininkiškam judėjimui.

Piknikas buvo gausiai pamargintas sportu. Ypatingai gerus numerius parodė ukrainiečių sportininkų grupė, kurioje didžiausį vaidmenį atliko priklausantis prie tos grupės lietuvis, jaunuolis Paulauskas.

Laike pikniko kalbėjo žymiausi Kanados darbininkų klasės vadai: draugai Stewart Smith ir Tim Buck. Abu nurodinėjo, kad šis piknikas atsibuvo labai nepaprastose aplinkybėse, kuomet ne tik darbininkai, bet jau ir liberalai kalba žūt būt apginti savo įsitikinimų žmones nuo fašizmo, ką pažymėjo Ontarijos liberalų vadas nesenai surengtame tokio pat didumo piknike.

Draugas Tim Buck labai plačiai nurodinėjo, kad Kanados reakcionieriai yra pasiruošę sumušti liberalų partiją. Hepburnas daro koaliciją su konservatyvais, Roebuck stengiasi aplink save sugrupuoti liberalų liekanas ir to pasekmėje visoj Kanadoj eina žmonių įsitikinimų mainymasis: vieni meta konservativus ir bėga pas liberalus, kiti meta liberalus ir prisideda prie konservativiškų partijų. Tat nesvarbu, kada bus rinkimai, bet žmonės jau dabar privalo suprasti tos fluktuacijos reikšmę ir tuo pasinaudojant sustiprinti progresyvišką frontą. Tą galės atlikti tik suformuota darbininkų ir farmerių partija.

Savaime aišku, kad tokiuose piknikuose visų tautų darbininkai prieina prie tampresnio bendradarbiavimo, įgauna daugiau patyrimų, todel ir su pasilgėjimu laukia tarptautinių piknikų, bet šiais metais liatuviai kažkodėl šiuo klausimu labai apsileido. Visame piknike dalyvavo tik apie keturi desėtkai lietuvių, o kitais metais dalyvaudavo apie pora šimtų.

Turint omenyj, kad tokie piknikai nėra vien tušti pasilinksminimai, bet ir milžiniškos reikšmės demonstracijos, tai lietuviai padarė didžiausį apsileidimą, kokio kitos tautos neišdrįso padaryti. Juk liberalai, konservativai ir kitos partijos daro piknikus ne tam, kad suėjus pasilinksminti, bet ir tam, kad išmatuoti savo simpatiją ir pademonstruoti savo jėgas. Tam tikslui darė ir darbininkai savo pikniką. Šis piknikas buvo milžiniška demonstracija už Ispanijos ir viso pasaulio žmonių laisvę, į ką kreipė atydą ir buržuazija, prisiųsdama savo reporterius. Tad nedalyvavusieji turėtų atminti, jog nedalyvaudami tokioj demonstracijoj padarė ne pikniko rengėjams skriaudą, bet pasaulio žmonių laisvei ir Ispanijos demokratiją ginantiems žmonėms. Juk kiekvienam gali būt aišku, kad šiandien laikymas nors ir geriausių minčių galvoj neturi jokios reikšmės. Tas mintis reikia realizuoti ir parodyti veikimu prie kievienos pasitaikiusios progos. O tokių progų metuose būna tik viena, kada susirenka darbininkų milžiniškos minios, pasilinksmina ir kartu buržuazijai parodo, kad mes ginsime darbininkų teises.

Buvusiems piknike aišku, kad šiemetinis piknikas apie 40 nuošimčių buvo didesnis už pernykščius, bet irgi aišku, kad už neatsilankymą į šį pikniką daugeliui lietuvių priklauso didelis papeikimas.

Buvęs

Skelbkitės Per Liaudies Balsą

Už visokios rūšies paieškojimus per Liaudies Balsą skaitome po 1 centą už kiekvieną žodį.

Už apgarsinimus profesijos ar firmos, rašinio formoj, skaitome po 2 centu už žodį.

Apgarsinimus rėmeliuose po 40 centų už kiekvieną colį špaltos pločio. Organizacijoms 20 centų.

Dažnesniems ir didesniems skelbimams duodama 25% nuolaidos.

Klišes (atvaizdus) darome sulyg atskiro susitarimo.

Paieškojimus talpinsime tik gavę mokestį.

Liaudies Balsas,
P. O. Station C., Box 1013,
Toronto 3, Ont., Canada.

KELIONEI Į LIETUVĄ

Nuolatinis susisiekimas

NEW YORK—KLAIPĖDA

(Per Gothenburgą, Švediją)
Laivų išplaukimai iš New Yorko

GRIPSHOLM ..... liepos 24
KUNGSHOLM .... rugpiūčio 19
DROTTNINGHOLM rugp. 26
GRIPSHOLM ..... rugsėjo 4

Sutaupysi pinigą pirkdamas laivakortę ten ir atgal.

Reikalaukite mūsų bendros apie kelionę brošiurėlės ir kainoraščio Gaunama nemokamai pas visus mūsų autorizuotus agentus, arba

SWEDISH AMERICAN LINE
1410 Stanley Str., Montreal, Que.

ALDLD 137 Kuopa Sukėlė Nac. Org. Fond. $179.86

Liepos 16 d. įvykusiame ALDLD 137 kp. pusmetiniam susirinkime finansų sekretorė drg. P. Matulaitytė pranešė, kad kuopa šiame vajuje sukėlus del nacionalio organizatoriaus palaikymo $179.86. Tai visai netikėtai puikiai pasidarbuota visų mūsų kuopos narių. Tenka kreditai darbščiai valdybai už pavyzdingą vadovavimą vajaus. Šiame vajuje keli desėtkai mūsų vajininkų perstatyti susipažinimui mūsų kuopos užlaikomoje salėje sieninio laikraščio rėme. Pirmoje eilėje atžymėti udarninkai: Z. Barzdenienė, P. Matulaitytė, A Makštelė (temiskamingietis), P. Petrulis (iš provinc.), Jažimskas, Saladžius, D. Grigaitis, Doveikų visa šeima ir kt.

Kanados Veikiančio Komiteto pasiūlytas nacionalis organizatorius diskusuotas. Diskusijų išvada—vienbalsis užgyrimas K. V.K. pasiūlymo.

Bendras Kuopos Stovis

Per paskutinį pusmetį ALD LD 137 kuopa padarė žymų organizacinį progresą. Iš silpnokai veikiančios kuopos paliko gerai sutvarkyta kuopa, su 129 nariais. Jų tarpe 41 moteris. Per pusmetį gauta 27 nauji nariai. Mokesčių mokėjime dar vis reiškiasi atsilikimas, bet vistiek jau yra 77 nariai pilnai užsimokėję ir 6 dalimis moka.

Ekonominiai kuopa, palyginus su kitais metais, sumušė visus savo rekordus rėmime darbininkų judėjimo. Įvairiems organizaciniams reikalams ir vestais vajais (neskaitant Liaudies Balso vajaus) kuopa turėjo finansinės apyvartos $862.31. Esamu laiku kuopos pusėtinai stiprus fondas. Kuopa užlaiko salę darydama išlaidų $25—$30 į mėnesį.

Susirinkimai įvyksta reguliariai kas mėnuo. Dažnai šaukiami lavinimosi susirink i m a i. Bendrai susirinkimai nėra skaitlingi, bet vistiek skaitlingesni ir geriau organizuoti, negu pusmetis atgal.

Už kuopos sutvirtinimą verta pagerbti darbšti valdyba, ypatingai fin. sekretorė drg. P. Matulaitytė, kuopos pirm. E. Vilkis ir kt. valdybos nariai, bei kuopos rinkti įvairūs komitetai ir visi nariai už koperavimą vedamuose kuopos darbuose.

Kuopos iždininkė drg. E. Žasienė rezignavo iš pareigų. Jos vieton išrinktas darbštus ir energingas draugas P. Mažilis.

Su vilčia pradėta antras 1937 m. pusmetis, kad kuopa padarius dar tvirtesnę. Ypatingai su uždaviniu užpildyti apleistą spaudos platinimo darbą.

J. A.

MONTREAL, Liepos 20.—Kvebeko provincijos ministeris pirmininkas Duplesis pareiškė kad jo valdžia neleis atidaryti naujų popierio fabrikų, nes už poros metų gali ištikti kitas ekonominis krizis. Taipgi saugosis nuo kitų fabrikų, kad nepasireikštų viršprodukcija.

Sūnų ir Dukterų Draugijos Kp. Ruošiasi Suvažiavimui

TORONTO.—Liepos 17 dieną įvyko Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos pirmos kuopos pusmetinis susirinkimas. Kadangi oras buvo šiltas, tai nedaug narių dalyvavo susirinkime, bet aptarė gana daug reikalų. Tarp kitko buvo išrinkta 15 delegatų į būsimąjį kuopų atstovų suvažiavimą. Prie to, manoma kitam susirinkime dar keletą pririnkti, nes nuo kiekvienų 15 narių gali būt išrenkamas vienas atstovas. Taigi, torontiečiai suvažiavimui jau rimtai ruošiasi.

Būtų gerai, kad dabar kuopos komitetas sušauktų visus suvažiaviman išrinktus ir su jais apdiskusuotų svarbesnius draugijos reikalus, kuriuos jau pusėtinai apdirbtus galėtų patiekti suvažiavimui. Arba net apdiskusuotus klausimus delegacija patieks paprastam arba nepaprastam draugijos susirinkimui. Kitaip darant delegacija būtų neorganizuota ir suvažiavime jai būtų neaiškios draugijos užduotys. Manoma, kad kuopos valdyba šį reikalą supras ir atkreips atydą.

Draugijos Narių Yra Daktaras

Šiame susirinkime buvo užtvirtinta nemažas skaičius naujų narių, tarp kurių vienas jaunas medicinos daktaras—Weinsteinas, kuris Lietuvoj baigė gimnaziją, vieną semestrą Kauno universitete, studijavo Vokietijoj, baigė mokslą Šveicarijoj ir dabar jau pora metų kaip gyvena Toronte.

Kadangi draugijos tikslas yra šelpti sergančius ir rūpintis narių sveikata, tai draugijai yra didelis pliusas turėti savo eilėse medicinos daktarą, kuris prižadėjo nariams duoti įvairiomis temomis paskaitų. Šiuo klausimu Toronto lietuviai buvo nuskriausti, ypatingai nemokantieji naglų kalbos, tad dabar turės progos savo kalboje išgirsti svarbių paskaitų ir susipažinti su lietuvių kalba vartojančiu daktaru.

Daktaras Weinstein yra ir Liaudies Balso skaitytoju. Gyvena netoli lietuvių distrikto, 21 Rusholm Drive.

Kiek matytis, tai yra linkęs pasidarbuoti lietuvių labui. Linkėtina mūsų jaunam tautiečiui gero pasisekimo.

Koresp.....

Winipegiečiai Organizatoriaus Pageidauja Pavasary

WINNIPEG.—Liepos 16 dieną įvykusiame ALDLD 217 kuopos susirinkime buvo apsvarstyta, kas iš Kanados lietuvių yra geriausia tinkamas eiti lietuvių organizatoriaus pareigas. Paaiškėjo, kad ALDLD Kanados Veikiantis Komitetas rekomenduoja draugą K. Kilikevičių. Nekurie kuopos nariai apie draugą Kilikevičių teigiamai išreiškė savo nuomones ir tokiu būdu visi priėjo galutinos išvados, kad draugas Kilikevičius tinkamiausias eiti toms pareigoms ir vienbalsiai tą pasiūlymą užgyrė.

Apdiskusavus, kada winnipegiečiams patogiausia turėti pas save organizatorių, prieita išvados, kad geriausias laikotarpis pavasaryje, apie vidurį balandžio mėnesio. Mat tuo laiku visi lietuviai pabaigia sezoninius darbus ir iš apylinkių suvažiuoja į Winnipegą, tad visiems būtų gera proga daug ko pasimokinti.

Reporteris

Montrealiečiai Remia Ispanijos Gynėjus

MONTREAL.—Liepos 16 dieną lietuvių prieškarinis ir priešfašistinis komitetas surengė prakalbas Ispanijos klausimu. Prakalboms pirmininkavo M. Gudas ir kartu išdavė raportą iš virš minimo komiteto veikimo tarpe lietuvių ir nušvietė kokie ryšiai palaikomi su tarptautiniu judėjimu. Susirinku sieji pranešimą su entuziazmu užgyrė.

Vėliau pirmininkas pakvietė Z. Janauską nušviesti Ispanijos liaudies vedamas kovas su tarptautiniais fašistais. Kalbėtojas plačiai apibudino Ispanijos liaudies vedamas kovas ir nurodė, kad Montrealo lietuviai paremia Ispanijos kovotojus, jiems reiškia didelę simpatiją, bet nesiima per daug organizacinio darbo. Kalbėtojas nurodė, kad tik su organizaciniu veikimu galima sekmingai išvystyti kovą prieš fašizmą, todel susirinkusius kvietė stoti į politines organizacijas, ginančias žmonių laisvę.

Toliau sekė diskusijos, bei patarimai komitetui, kaip sekmingiau sukelti užsibrėžtą sumą pinigų, skiriamą šelpimui nuo karo nukentėjusių Ispanijos našlaičių. Iš publikos buvo pasiūlyta tam tikslui parinkti aukų. Tas buvo ir atlikta. Tikiu, kad surinktus pinigus komitetas paskelbs spaudoj.

Baigiantis susirinkimui, susirinkusieji įpareigojo komitetą mitingus šiuo klausimu sušaukti dažniau.

M. Krisas

Prieškarinio ir Priešfašistinio Komiteto Atskaita

MONTREAL.—Liaudies Balse buvo paskelbta, kad montrealiečiai Ispanijos reikalams yra sukėlę $400.20. Per klaidą liko nepaskelbti sekami pasidarbavę draugai ir draugės: D. Jokubaitis surinko $3.80; Daugėla surinko $4.00; M. Nakrušа—$3.60; J. Naruševičienė—$3.50.

Vėliau su aukomis pridavė blankas šie draugai ir draugės: U. Kisiellenė—$1.85; V. Bunkienė—$1.40; Pr. Braknys—$1.20; ir Liutkevičaitė—$0.40.

Be to, įvykusiose liepos 16 dieną komiteto suruoštose prakalbose paaukavo šie draugai: J. Mickūnas $2.00. Po vieną dolerį aukavo: J. Vilkelis, V. Bunkus, A. Keršys, Tutura ir Janauskas. Po 50 centų: A. Asiavičius, Leimonas, Daugėla, F. Bunkus, I. Baršauskas, V. Uldukis. Račys paaukavo 55 centus. Po 25 centus aukavo: M. Gudas ir I. Petronis.

Pirmiau buvo paskelbta $400.20. Prie tos sumos pridėjus aukščiau išvardintas aukas, Ispanijos reikalams Montrealo lietuvių sukelta suma pasidaro $416.10. Pinigai priduoti Ispanijos Gelbėjimo Komitetui.

M. Gudas
Prieškarinio ir priešfašistinio kimiteto sekretorius.

LA 4325 Gyv. HA 7855

S. DERGEL

Vyriškų Drabužių Siuvėjas
Norinti turėti gerus drabužius, kreipkitės pas mane
4355 St. Lawrence, Str.
Montreal

Lietuvos Žmonės Norėtų Palikti Lietuvą

TORONTO, ONT. — Darbininkiškoj spaudoj buvo jau nekartą nurodyta, kad Lietuvos fašistai, sunkindami valstiečių ir darbininkų būvį, naikina lietuviuose Lietuvos meilę ir tokiu būdu stato į pavojų Lietuvos nepriklausomybę. Kad tas teisybė, pereitą sekmadienį įvykusiame tarptautiniame piknike Toronte teko galutinai įsitikinti.

Minimam piknike teko susitikti su vienu lietuviu, kuris tik kelios sąvaitės iš Lietuvos. Jis pardavęs ūkį ir atvykęs į Kanadą tik delto, kad buvę nebeįmanoma gyventi Lietuvoje. Įsivaizdinkite, tas lietuvis už savo ūkį gavo 2,000 dolerių. Vadinasi, gyveno pasiturinčiai. Kaip jis pats prisipažino, turėjęs gražias trobas ir įrankius.

Kada jis važiavęs iš Lietuvos, šimtai ūkininkų prašę parašyti apie sąlygas Kanadoj. Jie norį vykti į užsienį, nes Lietuvoj pasidarė nebepakenčiama.

Varžytinių skaičius nuolatos didėjąs. Iš varžytinių parduodamų ūkių skaičius ant tiek pakilęs, kad jų nebeišperka. Bankai turį didžiausius sąrašus ūkių, kuriuos parduodą tam, kas tik perką. Jiems duota teisės ir pardavimo dokumentus padaryti, nereikią eiti nei pas notarus.

Kviečiai apkainuojami dar jiem neužaugus. Lietūkis nustatęs kainą kviečių centneriui 7 litus. Tik pagalvokite, ar apsimoka tas centneris, ar padengia auginimo išlaidas?

Mokesčiai esą nepaprastai dideli ir vis didinami.

Priespauda per paskutinius tris metus padidėjus nesvietiškai. Kiekviename bažnytkaimyje yra policijos nuovada. Savo laiku jam atsiųsdavę iš Suvienytų Valstijų Keleivį, bet paskui sulaikę. Ant galo paštorius buvęs atėjęs ir reikalavęs gražinti tuos numerius, kuriuos jis gavęs.

Apie seimo rinkimus kalbėdamas jis pareiškė, kad didžiuma Lietuvos piliečių visai nedalyvavę rinkimuose, o dabar jo neskaitą nei už nieką.

Aš tikiu, kad draugas kada parašys pats ir daug plačiau.

Bet iš to, ką pažymėjau, matosi, kad Lietuvos liaudies padėtis sunkėja. Reikia stiprinti kovą už jos teises.

J. Yla

Įvairios Montrealo Žinios

Cuthbert & Co. Darbininų Streikas Tęsiasi

Cuthbert Co. 110 metalo darbininkų jau baigia tris sąvaites kovos lauke. Liepos 13 d. bosai šaukėsi pradėti derybas, bet derybos nedavė teigiamų rezultatų streikuojantiems. Liepos 14 d. streikieriai gavo iš unijos paramos po $5.—$8 kiekvienas. Esamu laiku streikieriai laikosi gerai, yra rimta viltis streiką laimėti. Streikieriai vyriausiu reikalavimu stato unijos pripažinimą.

Liepos 8 d. pikieto linijoje areštuotas vienas iš unijos vadų drg. N. S. Andre. Kaltinamas už neleidimą skebų dirbtuvėn ir vieno jų sumušimą. Teisėjas nustatė $900 kauciją. Kaucija užstatyta ir draugas darbą toliau tęsia, laukdamas teismo liepos 20 d.

Kviečia Baikotuoti Vokietijos Prekes

Kanados žydų kongreso komitetas ir antinazių organizacijos, kurių centras yra 2040 Bleury St., Montreal, atsišaukia, kad būtų baikotuojamos Vokietijos prekės, kaipo protestas nazių teroristiniams žygiams Vokietijoje ir Ispanijoje. Atsišaukime sako: "Kiekvienas doleris, sumokėtas už Vokietijos anglius, yra parama nazių valdžiai, kuri remiasi ant kraujo brolių ir seserų ir pasaulio taikos ardymo." Toliau kviečia visus prekybininkus ir pirkėjus visuomet vengti pirkti Vokietijos anglius ar nors ir maišytus su kitais.

Baikoto komitetai sutveriami kiekviename Kanados mieste. Komitetuose įeina daug valdininkų, inteligentijos iš įvairių politinių srovių. Jų vedamą kampaniją turėtų paremti visi antifašistai.

Ablavas Ant Dviračių Be Leidimų

Policija įsakė visiems radio karais patruliuojantiems policininkams gaudyti dviratininkus, kurie važinėja be leidimų. Per dieną sumedžiojo keliolika šimtų dviračių, jų tarpe sulaikyti penki su pavogtais dviračiais. Leidimas dviračiui kainuoja $2.41. Miesto ponai giriasi, kad tai pelningas žygis.

Prekiniais Traukiniais Važiuojančius Sunkiai Baudžia

Montreale prieš teismą pastatyti šeši ant prekinių traukinių sugaufi bedarbiai. Teisėjas Perrault juos nuteisė po $50 arba po mėnesį sunkių darbų kalėjimo. Pirmiau už tokius "prasikaltimus" bausdavo tik po $8.00 arba po 8 paras kalėjimo.

Pavargėliai Teisme Už Susisiekimo Sulaikymą Gatvėje

Teisėjas Plante teisė keturis pavargėlius, už tai, kad jie žymiausią prekybos gatvę, St. Catherine, "užblokavę," sulaikydami susisiekimą. Jiems teisėjas išrėžė pamokslą, kad jie užblokuodami gatves gėdą daro Montrealo miestui. Teisėjas patvarkė, kad jie po daugiau nesustotų ant gatvės pavargėliauti, kaip po vieną vienoje vietoje. "Už nepildymą patvarkymo bus baudžiami po tris mėnesiuis kalėjimo," pareiškė teisėjas.

Pavargėlių didžiąją dalį sudaro praėjusio karo sužeisti veteranai.

Lietuvių Jaunuoliai Giria Darbininkų Parūpintas Kempes

Prieš porą sąvaičių septynios lietuvių mergaitės ir vienas berniukas tėvų pastangomis pasiųsti dviems sąvaitėms atostogauti į darbininkių organizacijų vadovaujamas kempes. Kiek teko kalbėtis su jų tėvais, tai visi labai patenkinti kempėmis, jų sutvarkymu ir jaunuolių mokinimu. Visi žada savo vaikučius kempėse palikti dar po dvi sąvaiti, jeigu tik kempių vadovybė jiems ras vietos.

ALDLD moterų skyrius pilna savo atsakomybe pasiuntė į kempes našlaitį K. Skurbį. Jis irgi džiaugiasi kempėmis. Jo globėjai su parama M.L.S. ir D. P.D-jos nutarė jį palaikyti dar bent porai ar keturioms sąvaitėms.

Universiteto Personalą Ištiko Ekonominis Krizis

Montrealo universiteto personalas pradeda atostogauti, bet išvykti patogesniam poilsiui daugelis negalės, nes jau keturi ir pusė mėnesio jie negavę algos. Profesoriai pareiškė, kad jeigu jiems nebus išmokėtos algos laike atostogų, tai daugelis atsisakys visai sugrįžti prie savo pareigų. Tai taip turčių valdžia ir savo mokslo įstaigų palaikymu rūpinasi.

Diskusuoja Montreale Parodos Ruošimą 1942 m.

Montrealo didlapiai praneša, kad įvairūs valdininkų, industrialistų, bankierių ir stambių prekybininkų rateliai diskusuoja ruošimą didelės, gal ir pasaulinės parodos. Savaime aišku, parodos vyriausias tikslas, kad turėjus progos įvairiems pelnų grobikams pasidaryti daugiau pelno, o ne mokslinis tikslas. Diskusijoms vadovauja miesto majoras.

Jeigu susitars, tai numatoma, kad 1942 metais Montreale bus paroda.

Drg. K. Misevičiaus Korespondencijoje Klaida

Liaudies Balse Nr. 179 drg. K. Misevičius paduodamas vardus aukotojų del Ispanijos Mackenzie-Papineau batalijono kareivių, yra praleidęs, ar redakcija, aukotojų vardus: dd. A. Greibus, Skinkis, K. Velykytė, Misevičius, Ambrasienė ir Karpauskas, kurie aukojo po 25 centus. Pinigus sumoje $4.72 jis yra pridavęs. Drg. Misevičiui pageidaujant atitaisoma klaida. Atsiprašoma draugų už netikėtai įvykusią klaidą, praleidimą nepaminėjus.

L. B. Koresp.

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947

J. M. ROSENFELDAS
Lietuvis Advokatas

Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.

20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.

Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

TARPTAUTINIO PROLETARIATO VIENYBĖ — AUKŠČIAUSIAS PERGYVENAMOJO MOMENTO LIEPIMAS

(Atkelta iš 2 puslapio)

marksizmo propaganda, su darbininkų judėjimo kadrų teoretinio lygio pakėlimu, su didžio Markso — Engelso — Lenino — Stalino mokslo išmokimu, kaip vadovo veiksmui — šio mums reikalinga išmokti ir kasdien mokyti mūsų kadrus ir mases. Negalima daleisti to, kad per medžius nematyti miško. Negalima daleisti, kad būtų praktikos atitrūkimas nuo teorijos, kad būtų plyšys tarp šios dienos aktualių uždavinių atlikimo ir tolimesnės darbininkų klasės kovos perspektyvos ir tikslų. Negalima užmiršt, kad kuo toliau vystos liaudies fronto judėjimas, kuo sudėtingesnės darosi taktinės judėjimo problemos, tuo labiau reigalingas yra tikrai marksistinis padėties ir kovojančių jėgų santykio analizas, tuo labiau reikalinga turėt rankose patikimas marksistiniai-leninistinės teorijos kompasas.

* * * * *

Proletariatas yra nuosakiausias kovotojas už bendro liaudies fronto prieš fašizmą ir karą sudarymą ir stiprinimą nacionaliniam ir tarptautiniam maštabe. Be proletariato aplamai negalimas liaudies frontas. Proletariatas yra visokio antifašistinio liaudies judėjimo, visokio masinio judėjimo ginti demokratijai ir taikai pagrindinė varamoji jėga. Jis kovoja kartu su demokratine smulkiąja buržuazija, valstiečiais ir inteligentija prieš jų bendrą priešą. Bet proletariatas turi pasitikėti, pirmoj eilėj, savo paties jėgomis, darbininkų judėjimo eilių vienybe kiekvienoj atskiroj šalyj, ir tarptautinio darbininkų judėjimo vienybe. Nes kuo labiau sutelktas ir organizuotas proletariatas, tuo tikriau jis galės ginti savo klasinius interesus, tuo geriau galės atlikt savo vedamąjį vaidmenį bendro liaudies fronto eilėse.

Iš čia kyla komunistams ir visiems susipratusiems darbininkams uždavinys—negailėt pastangų, nesustoti prieš jokius sunkumus, nepalikt neišnaudotos menkiausios galimybės tam, kad stumti pirmyn darbininkų klasės veiksmų vienybę nacionaliniam ir tarptautiniam maštabe. Tai reikia plėsti ligi bus pasiektą visiška profjudėjimo vienybė ir sudaryta viena masinė proletariato partija. Ir čia reikia aiškiai pasakyti, kad tuo greičiau bus įvykdyta proletariato vienybė, tuo didesnių pasisekimų bus bendro liaudies fronto sudaryme ir stiprinime, kuo stipresnės bus skaičium, organizaciniai ir idealoginiai pačios komunistų partijos, kuo daugiau turės jos pasitikėjimo ir paramos iš geriausių priešakinių darbininkų klasės ir darbo žmonių elementų pusės. Nes komunistai yra griežčiausi ir nuosekliausi kovotojai už darbininkų klasės vienybės įvykdymą nacionaliniam ir tarptautiniam maštabe.

Kad pasiekti laimėjimo kovoj už darbininkų klasės vienybę, už bendrą liaudies frontą, reikalinga kasdien ir be paliovos dirbt komunistų partijų ir viso komunistų internacionalo eilių stiprinimui ir tvirtinimui. Tai diktuoja gyvybiniai kaip tarptautinio proletariato, taip ir visos prieškarinės ir progresyviosios žmonijos interesai.

(Vertimas "Priekalo")

TORONTO, ONT.

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugija ir ALDLD 62 kuopa, liepos 25 dieną, sekmadienyje, prie draugų Masių farmos Westone rengia didelį pikniką.

Pikniko pelnas skiriamas abiejų draugijų naudai—svetainei palaikyti, nes pirmiau tam tikslui rengtą pikniką sulaikė lietus. Tad kviečiame Toronto ir apylinkės lietuvius kuoskaitlingiausia atsilankyti.

Grieš gera muzika. Galėsit smagiai pasišokti ant naujos platformos. Prie to bus šiltų ir šaltų užkandžių.

Trokai lauks ant Gore Vale Ave. ir pradės vežti nuo 12 valandos iki 2 valandai po pietų.

Rengimo Komisija

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Liet. TSR Knygų Rūmų Knygų Saugykla